

**AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“
MOKUMO IR FINANSINĖS
PADĖTIES ATASKAITA
2020**

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
A. VEIKLA IR REZULTATAI	6
A.1. Veikla.....	6
A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	6
A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys	6
A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės	6
A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos	6
A.1.7. Svarbūs atskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei	6
A.2. Draudimo veiklos rezultatai.....	7
A.3. Investavimo veiklos rezultatai	8
A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą.....	9
A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.....	10
A.4. Kitos veiklos rezultatai	10
A.5. Kita informacija	10
B. VALDYMO SISTEMA.....	10
B.1. Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą.....	10
B.1.1. Valdymo sistemos struktūra	10
B.1.2. Atlygio politika	14
B.1.3. Svarbūs atskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais	15
B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai.....	15
B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas.....	15
B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	15
B.3.1. Rizikos sistemos aprašas.....	16
B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas.....	18
B.4. Vidaus kontrolės sistema.....	20
B.4.1. Pagrindinės funkcijos	20
B.4.2. Atitikties funkcija.....	21
B.5. Vidaus audito funkcija.....	21
B.6. Aktuarinė funkcija	22
B.7. Užsakomosios paslaugos.....	22
B.8. Kita informacija	23
B.8.1 Valdymo sistemos vertinimas.....	23
C. RIZIKOS POBŪDIS	23
C.1. Draudimo veiklos rizika.....	23
C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas.....	23
C.1.2. Draudimo rizikos valdymas	26
C.1.2.1. Persidraudimas.....	26
C.2. Rinkos rizika	26
C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	26
C.2.1. Palūkanų normos rizika.....	28
C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika.....	28
C.2.3. Turto rizika	29
C.2.4. Skirtumo rizika	29
C.2.5. Koncentracijos rizika	30

C.2.6. Užsienio valiutos rizika.....	30
C.3. Kredito rizika.....	31
C.4. Likvidumo rizika.....	32
C.5. Operacinė rizika.....	33
C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika.....	33
C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	33
C.6. Kita reikšminga rizika.....	35
C.7. Kita informacija.....	35
C.7.1. Nebalansiniai straipsniai.....	35
C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis.....	35
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS.....	36
Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir Mokumas II skirtumų aprašymas.....	37
D.1. Turtas.....	37
D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas.....	37
D.1.2. Atidėtieji mokesčiai.....	37
D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms.....	38
D.1.4. Investicijos.....	38
D.1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos.....	38
D.1.6. Gautinos sumos.....	39
D.1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.....	39
D.2. Techniniai atidėjiniai.....	39
D.2.1. Techniniai atidėjiniai.....	39
D.2.2. Tiksliausias įvertis.....	40
D.2.3. Rizikos marža.....	44
D.2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė.....	44
D.3. Kiti įsipareigojimai.....	45
D.4. Alternatyvūs vertinimo metodai.....	45
D.5. Kita informacija.....	45
E. KAPITALO VALDYMAS.....	45
E.1. Nuosavos lėšos.....	45
E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas.....	45
E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra.....	46
E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas.....	48
E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas.....	48
E.2.1.1. Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais.....	48
E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas.....	49
E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus.....	49
E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą.....	49
E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai.....	49
E.5. Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas.....	49
E.6. Kita informacija.....	49
E.6.1. Informacija apie galimą įtaką Bendrovės mokumo būklei dėl COVID-19 įtakos.....	50
1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės.....	51

SANTRAUKA

Ižanga

AB „Lietuvos draudimas“ Mokumo ir finansinės padėties ataskaitoje pateikiama informacija apie AB „Lietuvos draudimas“ įskaitant ir Estijos filialą (toliau – Bendrovė) veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą, atskleidžiamos kiekybinės informacijos lentelės. Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta remiantis Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2009/138/EB (toliau – Direktyva¹) apibrėžtais Mokumas II reikalavimais. Šios ataskaitos struktūra parengta remiantis Mokumas II Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (toliau – Deleguotasis reglamentas) XX priedu, atskleidžiant tik informaciją, taikomą Bendrovei.

Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis ir šiomis nuostatomis: Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (toliau – EIOPA) gairėmis bei kitais susijusiais dokumentais.

Turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, vertinimas Bendrovėje yra atliekamas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, pripažinimo ir vertinimo gairių nuostatomis.

Techninių atidėjinių vertinimas atliekamas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Nuosavų lėšų vertė yra vertinama vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA nuosavų lėšų klasifikavimo gairių nuostatomis.

Mokumo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas naudojant Mokumas II standartinę formulę. Mokumo kapitalo reikalavimo tikslas yra pilnai įvertinti rizikas, susijusias su esamomis veiklomis ir operacijomis, kurios bus vykdomos per ateinančius 12 mėnesių. Visi rizikos modulių ir submodulių skaičiavimai atliekami naudojant metodus, apibrėžtus Deleguotajame Reglamente.

Ataskaitoje visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Ataskaitinis laikotarpis – 2020 metai, kurie yra lyginami su 2019 metais, jei ataskaitoje nėra nurodyta kitaip.

Veikla ir rezultatai

2020 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 253 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų ir, palyginti su 267 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2019 metais, krito 5,2 proc. 2020 metais AB „Lietuvos draudimas“ Lietuvoje pasirašytos įmokos sumažėjo 3,4 proc. AB „Lietuvos draudimas“ Estijos filialas 2020 m. pasirašė 10 proc. mažiau ne gyvybės draudimo įmokų nei 2019 m.

Bendrovė 2020 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2020 metais siekė 25,7 mln. eurų, o 2019 metais jis sudarė 21,5 mln. eurų.

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 6,2 mln. eurų ir siekė 27,6 mln. eurų. Išaugusį draudimo veiklos pelną labiausiai lėmė sumažėjęs nuostolingumo rodiklis, kuriam darė įtaką kritę žalų dažniai motorinėse draudimo rūšyse, kaip COVID-19 pandemijos ir susijusių ribojimų pasekmė. Pastovi Bendrovės fiksuotų sąnaudų kontrolė, susitelkimas efektyvumo didinimo veiksams neleido išlaidų rodikliui didėti, nežiūrint į sumažėjusias pasirašytas draudimo įmokas, o tai lemia Bendrovės pelningumo rodiklių gerėjimą.

2020 metais Bendrovė tęsė konservatyvią investavimo politiką, koncentruodama investicijas į Europos vyriausybių skolos vertybinius popierius. 2020 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 2,7 mln. eurų (2019 m. 3,9 mln. eurų). Detali informacija apie veiklą ir rezultatus pateikiama A. dalyje.

Valdymo sistema

Bendrovės Valdybą sudaro 8 nariai (iki 2019 m. birželio – 7 nariai), 2020 m. liepos mėn. pasikeitė vienas iš jos narių – Finansų vadovas Baltijos šalims. 2020 m. rugsėjo mėn. pasikeitė vienas iš Stebėtojų tarybos narių (detali informacija pateikiama B. dalyje).

Bendrovės valdymo sistema, įskaitant ir organizacinę struktūrą, atitinka Bendrovės veiklos mastą, funkcijų apimtį, rizikų priėmimo lygį ir sudėtingumą ir padeda efektyviai įgyvendinti strateginius bei dabartinius verslo ir veiklos tikslus.

Rizikos pobūdis

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria ir su įvairia finansine rizika, įskaitant rinkos riziką, kredito riziką ir likvidumo riziką.

2020 metais Bendrovės ne gyvybės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas išliko beveik toks pat, siekė 55.080 tūkst. eurų, o 2019 m. – 54.913 tūkst. eurų. Rinkos rizikos kapitalo reikalavimas padidėjo ir sudarė 21.275 tūkst. eurų (14.941 tūkst.

¹ Ataskaitoje naudojami žodžiai Mokumo tikslais, Mokumas II tikslais naudojami kaip sinonimai, numatantys, kad tam tikri veiksmai yra atliekami laikantis Direktyvos ir/ar Deleguotojo Reglamento.

eurų – 2019 metais) dėl padidėjusio investicinio portfelio bei papildomų kapitalo reikalavimų. Rinkos rizikos padidėjimą labiausiai lėmė skirtumo ir koncentracijos kapitalo reikalavimų pokyčiai dėl pereinamojo laikotarpio pabaigos.

Detali informacija apie Bendrovės rizikos pobūdį pateikiama C. dalyje.

Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Deleguotuoju reglamentu Bendrovė turta ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsiekti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus, išskyrus techninius atidėjinius, laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimų savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

- Pagal numatytąjį vertinimo metodą Bendrovė turta ir įsipareigojimus, išskyrus techninius atidėjinius, vertina naudodama to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.
- Kai to paties turto ar įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina atsižvelgdama į patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Techniniai atidėjiniai vertinami vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Detali informacija apie vertinimo metodus ir skirtumus rengiant finansines ataskaitas pateikiami D. dalyje.

Kapitalo valdymas

Mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti Bendrovė naudoja standartinę formulę. Bendrovė yra gerai kapitalizuota, jos mokumo būklė stabilii.

2020 metų gruodžio 31 dienai mokumo kapitalo reikalavimas (toliau – SCR) yra lygus 71.256 tūkst. eurų (2019 m. - 65.442 tūkst. eurų). Jis yra padengtas 113.094 tūkst. eurų tinkama kapitalo atsarga, lemiančią 41.838 tūkst. eurų Mokumas II kapitalo perviršį, 159 proc. mokumo koeficientą ir 15.000 tūkst. eurų numatomų dividendų. SCR ir Bendrovės nuosavų lėšų pokyčiams per 2020 metus labiausiai darė įtaką verslo augimas, pelninga veikla bei už 2019 metus neišmokėti dividendai.

2020 m. kovo 11 d. Pasaulinė sveikatos organizacija koronaviruso (toliau – COVID-19) protrūkį paskelbė pandemija, o Lietuvos Vyriausybė nuo 2020 m. kovo 16 d. visoje šalyje paskelbė karantiną. Reaguodamos į galimai rimtą COVID-19 grėsmę visuomenės sveikatai, Lietuvos Vyriausybės institucijos ėmėsi priemonių protrūkiui sustabdyti – buvo apribotas žmonių judėjimas tarp šalių, apribotas užsieniečių patekimas į šalį ir „uždaryti“ tam tikri ekonominiai sektoriai.

Platesnis šių įvykių poveikis apima:

- verslo operacijų ir ekonominės veiklos Lietuvoje sutrikdymą ir platesnį poveikį tiekimo grandinėms tiek iš tiekėjų, tiek iš vartotojų pusės;
- reikšmingą verslo tam tikruose sektoriuose sutrikdymą tiek Lietuvoje, tiek rinkose, kurios labai priklauso nuo užsienio tiekimo grandinės, taip pat į eksportą orientuoto ir labai nuo užsienio rinkų priklausomo verslo sutrikdymą;
- labiausiai paveikti sektoriai apima prekybos ir transporto sektorių, kelionių ir turizmo, pramogų, gamybos, statybų, mažmeninės prekybos, švietimo ir finansų sektorių;
- pastebimą laikiną nebūtinios svarbos prekių ir paslaugų paklausos sumažėjimą;
- ekonominio netikrumo padidėjimą, kas reiškia didesnį turto kainų ir valiutų kursų svyravimą.

Bendrovės pasirašytų įmokų kritimas buvo nulemtas COVID-19 pandemijos, tačiau Bendrovė išliko pelninga, veikla nebuvo sutrikdyta. Bendrovė tiek 2020 m., tiek ir dabar įgyvendina priemones, apimančias prevencinius veiksmus siekiant užtikrinti darbuotojų saugą (nuotolinį darbą) ir nepertraukiamą klientų aptarnavimą.

Nei dėl COVID-19 pandemijos nulemtų veiksnių, nei dėl to, kad Bendrovė buvo perorientuota dirbti nuotoliniu būdu nebuvo identifikuota reikšmingų operacinės veiklos sutrikimų, buvo ir yra nuolat užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas.

Atsižvelgiant į EIOPA, Lietuvos banko rekomendacijas bei neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemijos vystymusi ir jos tikėtina įtaka ekonomikai, Bendrovė priėmė sprendimą nemokėti dividendų už 2019 metus, todėl visas 2019 m. uždirbtas pelnas buvo skirtas Bendrovės kapitalo bazei stiprinti.

2020 m. Bendrovė vykdė pelningą veiklą nepaisant COVID-19 pandemijos, turėjo pakankamą mokumo kapitalo reikalavimo padengimą, todėl priėmė sprendimą išmokėti 15 mln. eurų dividendus už 2019 ir 2020 m., pasilikdama 10 proc. punktų didesnį mokumo koeficiento rezervą negu nustatytas Bendrovės rizikos apetitas (150 proc.).

Bendrovė nuolat atidžiai stebi situaciją, susijusią su pandemija, galimomis pasekmėmis ir esant poreikiui imsis savalaikių veiksmų, kad sušvelnintų tokių įvykių bei aplinkybių galimą neigiamą poveikį, kaip tai apibrėžta šios ataskaitos E.1.1. skyriaus kapitalo pakankamumo kontrolės proceso aprašyme. Vertinama, kad grėsmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui dėl COVID-19 pandemijos protrūkio nekyla.

Detali informacija apie kapitalo būklę pateikiama E. dalyje.

A. VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. Veikla

A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma

Bendrovės pavadinimas:	Draudimo akcinė bendrovė „LIETUVOS DRAUDIMAS“
Bendrovės juridinis adresas:	J. Basanavičiaus g. 12, LT-03600 Vilnius, Lietuva
Telefonas, faksas:	(+370) 5266 6612, 1828, (+370) 5231 4138
Mokesčių mokėtojo kodas Lietuvoje:	10051834
Valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius:	Didžiųjų mokesčių mokėtojų skyrius
Akcininkas:	POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A., akcinė bendrovė, Lenkija (100 %)
Filialas:	„Lietuvos draudimas AB Eesti filiaal“
Filialo juridinis adresas:	Parnu mnt. 141, Talinas, Estija
Filialo kodas:	12831829

A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės priežiūros institucija yra Lietuvos banko Priežiūros Tarnyba.

Adresas Žirmūnų g. 151, Vilnius, Lietuva.

El. p. info@lb.lt arba pt@lb.lt

Tel. +370 5268 0501

Daugiau informacijos www.lb.lt

A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės išorės audito įmonė yra UAB „KPMG Baltics“.

Adresas Konstitucijos pr. 29, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 2102 600

Faks. +370 5 2102 659

A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys

Vienintelė Bendrovės akcininkė, valdanti 100 procentų akcijų - Lenkijos ir Vidurio bei Rytų Europos draudimo grupė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (toliau - PZU SA). Bendrovė priklauso grupei, kurios patronuojančioji įmonė prekiauja jos akcijomis Varšuvos akcijų biržoje ir kurios pagrindinis akcininkas yra Lenkijos finansų ministerija, valdanti daugiau nei 34 proc. akcijų.

Bendrovė 2020 m. gruodžio 31 d. neturėjo savų akcijų, bei jų neįsigijo ir neperleido per 2020 metus.

A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės

AB „Lietuvos draudimas“ turi filialą Estijoje, kuris įregistruotas pavadinimu „Lietuvos Draudimas AB Eesti filiaal“. Bendrovės kodas 12831829, registruota buveinė Parnu mnt. 141, Talinas, Estija.

AB „Lietuvos draudimas“ 2020 metais ir 2020 m. gruodžio 31 d. neturėjo patronuojamųjų įmonių.

A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos

Bendrovės pagrindinės veiklos sritys yra transporto priemonių ir su jų valdymu susijusios civilinės atsakomybės bei turto draudimo paslaugų teikimas privatiems ir verslo klientams Lietuvoje ir Estijoje.

A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei

Bendrovė 2020 metais, atsižvelgiant į EIOPA ir Lietuvos banko rekomendacijas nemokėjo dividendų už 2019 m.

A.2. Draudimo veiklos rezultatai

2020 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 253 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 267 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2019 metais, krito 5,2 proc. Kritimas buvo stebimas abiejose Bendrovės rinkose – tiek Lietuvos, tiek Estijos.

2020 metais pasirašytų įmokų kritimą daugiausia lėmė prasidėjusi COVID-19 pandemija bei susiję apribojimai, turėję įtakos sumažėjusiam klientų poreikiui įsigyti draudimo paslaugas dėl mažesnio poreikio naudotis transporto priemonėmis ir sumenkusių pajamų. Taip pat didelę įtaką darė kritę naujų bei naudotų automobilių pardavimai, ribotos galimybės keliauti. Labiausiai COVID-19 pandemijos paveiktos draudimo rūšys buvo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas, kitas transporto priemonių draudimas, jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas bei kelionių draudimas (medicininių išlaidų draudimo dalis).

Bendrovės veikla vykdoma Lietuvos ir Estijos teritorijose. AB „Lietuvos draudimas“ buveinės Lietuvoje pasirašytų įmokų kritimas siekė 3,5%, o Estijos filialo pardavimai sumažėjo 10,4% lyginant su 2019 metais. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal draudimo rūšis ir šalis pateikiamas Priedo S.05.02.01. lentelėje.

2020 m. motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalis sumažėjo nuo 36,2% 2019 metais iki 32,9% 2020 metais, tačiau ši draudimo rūšis išliko dominuojanti AB „Lietuvos draudimas“ portfelyje. Savanoriško transporto priemonių draudimo dalis padidėjo nežymiai - nuo 29,1% iki 29,2%. O Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis padidėjo nuo 22,6% 2019 metais iki 24,3% 2020 metais. 2020 metais šios trys didžiausios draudimo rūšys generavo apie 86,4% visų pasirašytų įmokų (2019 m. 88,0%). Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal draudimo rūšis pateikiamas Priedo S.05.01.02 lentelėje.

Pasirašytos įmokos	2020	2019	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	83.268	96.774	(13.506)
Kitas transporto priemonių draudimas	74.018	77.624	(3.606)
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	61.562	60.477	1.085
Pajamų apsaugos draudimas	14.129	12.764	1.365
Medicininių išlaidų draudimas	8.437	8.115	322
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	5.988	6.037	(49)
Finansinių nuostolių draudimas	2.538	2.471	67
Kredito ir laidavimo draudimas	2.217	1.536	681
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	1.094	1.254	(160)
Viso	253.251	267.052	(13.801)

1 lentelė. Bendrovės pasirašytos įmokos pagal draudimo rūšį

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 6,2 mln. eurų ir siekė 27,6 mln. eurų. 2020 metais draudimo veiklos pelno augimas didele dalimi buvo nulemtas transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo ir kito transporto priemonių draudimo rūšių, tiesiogiai paveiktų prasidėjusios COVID-19 pandemijos, kuri atsispindėjo sumažėjusiame žalų dažnyje dėl nuotolinio darbo bei judėjimo ir kitų apribojimų. 2020 metais Bendrovės klientai patyrė keletą didelių žalų, kas atsispindi finansinių nuostolių bei bendrosios civilinės atsakomybės draudimo grupėse ir dalinai kompensuoja padidėjusį draudimo veiklos pelną motorinėse draudimo rūšyse. Spartus pardavimų augimas medicininių išlaidų draudimo rūšyje įtakojo ir žymų žalų padidėjimą šiame portfelyje.

Draudimo veiklos rezultatas	2020	2019	Pokytis
Kitas transporto priemonių draudimas	9.749	8.147	1.602
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	9.182	755	8.427
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	6.258	6.267	(9)
Pajamų apsaugos draudimas	3.990	2.931	1.059
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	494	233	261
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	479	2.005	(1.526)
Kitos techninės pajamos	14	20	(6)
Kredito ir laidavimo draudimas	(138)	150	(288)

Finansinių nuostolių draudimas	(1.137)	1.445	(2.582)
Medicininį išlaidų draudimas	(1.286)	(557)	(729)
Viso	27.605	21.396	6.209

2 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rezultatas pagal draudimo rūšį

2020 m. Bendrovė ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2020 metais siekė 25,7 mln. eurų, kai 2019 metais jis sudarė 21,5 mln. eurų. Bendrovės veikla buvo pelninga tiek vykdant ne gyvybės draudimo veiklą, tiek valdant investicijų portfelį.

Grynųjų uždirbtų įmokų kritimas siekė 1,4% ir buvo nulemtas pasirašytų įmokų kritimo. 2020 metais uždirbtų įmokų sumažėjimas buvo mažesnis už patirtų žalų kritimą, kas darė įtaką Bendrovės nuostolingumo rodiklio sumažėjimui 2,5 p.p. Grynosios patirtos žalų sąnaudos krito 5,4% daugiausia dėl sumažėjusio žalų dažnio motorinėse draudimo rūšyse, dėl COVID-19 pandemijos ir susijusių apribojimų.

Išlaidų rodiklis mažėjo 0,2 p.p. dėl išlaidų taupymo veiksmų, inicijuotų COVID-19 pandemijos padariniams padengti, ir besitęsiančio Bendrovės efektyvaus administracinių išlaidų valdymo bei biudžetų kontrolės. Kombinuotas rodiklis (COR) sumažėjo 2,6 p.p. ir davė 6,2 mln. eurų draudimo veiklos rezultato prieaugį.

Finansiniai rezultatai	2020	2019	Pokytis
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	253.251	267.052	(13.801)
Uždirbtos įmokos, grynąja verte	246.179	249.667	(3.488)
Kitos techninės pajamos	14	23	(9)
Draudimo pajamų iš viso	246.193	249.690	(3.497)
Patirtos žalos, grynąja verte	(144.509)	(152.755)	8.246
Įsigijimo sąnaudos	(54.543)	(56.207)	1.664
Administracinės sąnaudos	(17.145)	(16.800)	(345)
Kitos su draudimo veikla susijusios sąnaudos	(2.391)	(2.532)	141
Draudimo sąnaudų iš viso	(74.079)	(75.539)	1.460
Draudimo veiklos rezultatas, grynąja verte	27.605	21.396	6.209
Palūkanų pajamos	2.139	2.442	(303)
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)	562	1.506	(944)
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis	58	(21)	79
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	(806)	(822)	16
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	(348)	160	(508)
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	29.210	24.661	4.549
Pelno mokesčio sąnaudos	(3.478)	(3.150)	(328)
Metų pelnas / (nuostoliai)	25.732	21.511	4.221
Nuostolingumo rodiklis	58,7%	61,2%	(2,5) p. p.
Išlaidų rodiklis	30,1%	30,3%	(0,2) p. p.
Kombinuotas rodiklis	88,8%	91,4%	(2,6) p. p.

3 lentelė. Bendrovės draudimo veikla

2020 metais AB „Lietuvos draudimas“ pelno mokesčio sąnaudos išaugo 10,4 proc. ir sudarė 3,5 mln. eurų (2019 m. – 3,2 mln. eurų).

A.3. Investavimo veiklos rezultatai

2020 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 2,7 mln. eurų (2019 m. 3,9 mln. eurų). Bendrovė ir toliau išlaiko konservatyvią investavimo politiką, taip siekdama užtikrinti lėšų saugumą, didžiąją portfelio dalį investuodama į aukšto reitingo vyriausybės skolos vertybinius popierius.

2020 m. pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio, kurį sudaro investicijos į vertybinius popierius, nekilnojamasis turtas ir pinigai bei pinigų ekvivalentai, vertė pagal Tarptautinius apskaitos standartus sudarė 325 mln. eurų. Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro investicijos į vyriausybės skolos vertybinius popierius (82 proc.) ir investicinių fondų vienetus (7 proc.). Per 2020 metus investicinio portfelio vertė išaugo 42 mln. eurų. Pagrindinė augimo priežastis – sumažėjęs nuostolingumas, nes suinvestuota daugiau draudimo įmokų surinktų iš draudimo veiklos nei 2019 m.

Dėl Europos Centrinio Banko tęsiamos žemų palūkanų normų politikos ir kiekybinio skatinimo veiksmų, Bendrovė ateinančiais metais tikisi investicinės gražos mažėjimo. Bendrovė ir toliau planuoja nuosekliai laikytis konservatyvios investavimo politikos ir priimti savalaikius taktinius sprendimus tam, kad užtikrintų stabilias investicines pajamas ir ateityje.

Investavimo veiklos rezultatai	2020	2019
Palūkanų pajamos		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	1.924	2.267
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	215	175
	2.139	2.442
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)		
Nuosavybės priemonės, vertinamos tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Dividendų pajamos	123	145
Realizuotas rezultatas	-	-
Skolos vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	92	-
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	58	-
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose):		
Kolektyvinio investavimo subjektai	805	1.770
Galimos parduoti finansinės investicijos:		
Nuosavybės priemonės	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektai	-	-
Iki išpirkimo termino laikomos finansinės investicijos:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	-	-
Investicijų vertinimo ir valdymo sąnaudos:		
Investicinio turto perkainojimas	-	-
Investicijų valdymo sąnaudos	(515)	(409)
	562	1.506
Iš viso	2.701	3.948

4 lentelė. Bendrovės investavimo veiklos rezultatai

Bendrovės nekilnojamasis investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). 2020 m. investicinio turto tikroji vertė nesikeitė.

Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniams popieriams yra apskaičiuojami vadovaujantis 9-uoju TFAS. Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniams popieriams per 2020 metus išaugo 18 tūkst. eurų. Vertinant visą Bendrovės finansinį turtą – tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 177 tūkst. eurų. Gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 195 tūkst. eurų. Bendras tikėtinų kredito nuostolių sumažėjimas turėjo teigiamą įtaką Bendrovės rezultatams.

A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą

Lentelėje žemiau pateikiami investicijų vertės pokyčiai, kurie yra apskaitomi per rezervus nuosavame kapitale.

Pelnas / (nuostoliai)	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	Viso
2020	328	207	0	470	(156)	850
2019	1.617	216	0	305	(315)	1.823

5 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos nerealizuoti rezultatai, apskaitomi nuosavame kapitale

Pritaikius 9-ąjį TFAS visų obligacijų vertės pokyčiai apskaitomi tikrąją verte per nuosavą kapitalą. Nerealizuotam pelnui/nuostoliams, apskaitomiems per rezervus nuosavame kapitale, didžiausią įtaką turėjo Vyriausybės obligacijų portfelio vertės pokyčiai dėl mažėjančių ilgalaikių palūkanų.

A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones

2020 ir 2019 metais Bendrovė neturėjo jokių pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų.

A.4. Kitos veiklos rezultatai

Bendrovės finansinės ir kitos veiklos nuostolis buvo 1.154 tūkst. eurų (2019 m. 662 tūkst. eurų). Finansinės ir kitos veiklos rezultatą sudarė bankų administraciniai mokesčiai bei kitos, draudimo ir investavimo veiklai tiesiogiai nepriskirtos pajamos ir sąnaudos.

A.5. Kita informacija

Visa reikšminga su Bendrovės veikla ir jos rezultatais susijusi informacija yra pateikta aukščiau.

B. VALDYMO SISTEMA

B.1. Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą

Bendrovės valdymą sudaro šie elementai:

- Bendrovės valdymo sistema;
- rizikos valdymo sistema;
- vidinės kontrolės sistema;
- pagrindinės funkcijos.

Bendrovėje įgyvendinta veiksminga valdymo sistema, kuria užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas. Bendrovės valdymo sistema užtikrina skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą ir apima:

- Bendrovės organizacinę struktūrą su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis bei funkcijų paskirstymu;
- efektyvią keitimosi informacija sistemą;
- atitikimą LR įstatymų ir kitų teisės aktų bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Valdymo sistema yra reguliariai, ne rečiau kaip kartą metuose, peržiūrima atsižvelgiant į vidaus ir išorės veiksnius, kurie turi ar gali turėti įtakos Bendrovės veiklai. Bendrovės valdymo sistema yra proporcinga Bendrovės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui.

B.1.1. Valdymo sistemos struktūra

Bendrovė savo veikloje, vadovaudamasi protingumo kriterijais bei atsižvelgdama į strateginius Bendrovės tikslus, nuosekliai vysto ir efektyvina savo valdymo ir veiklos sistemas. Bendrovės akcininkai ir priežiūros bei valdymo organai siekia užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą, kurdami efektyvią bei skaidrią organizacinę struktūrą, Rizikos valdymo ir vidaus kontrolės, informavimo, stebėjimo ir reagavimo sistemas.

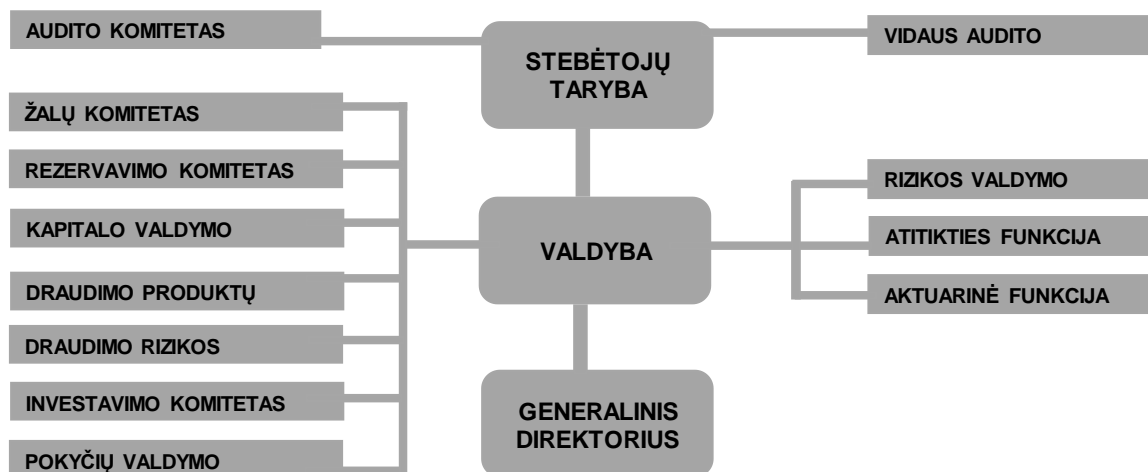
Pagrindiniai Bendrovės valdymo organai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas
- Stebėtojų taryba
- Valdyba
- Generalinis direktorius.

Kiti svarbūs Bendrovės valdymo organai:

- departamentų direktoriai ir skyrių vadovai;
- komitetai
- Vyr. aktuaras
- Vyr. buhalteris
- Vidaus audito funkciją vykdantys darbuotojai
- Rizikų valdymo funkciją vykdantys darbuotojai
- Atitikties funkciją vykdantys darbuotojai.

1 grafike pateikiama Bendrovėje patvirtinta vadovybės ir priežiūros organų struktūra, apimanti veikiančius komitetus ir pagrindines funkcijas.

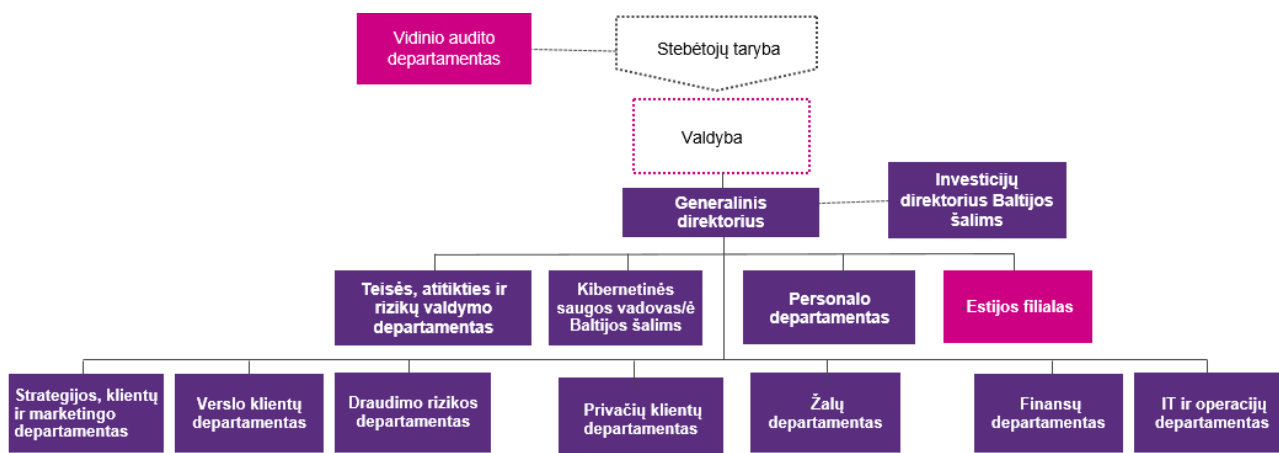

1 grafikas. Bendrovės valdymo sistemos schema

Bendrovės organizacinę struktūrą sudaro 10 departamentų, kurių direktoriai pavaldūs Generaliniam direktoriui išskyrus Vidaus audito departamentą. Pastarasis yra atskaitingas Stebėtojų tarybai. Departamentų viduje veikia skyriai. Dalyje departamentų be skyrių veikia sritys, regionai, grupės ir centrai.

Investicijų direktorius Baltijos šalims yra tiesiogiai pavaldus Generaliniam direktoriui.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės organizacinė struktūra.

2 grafikas. Bendrovės organizacinė struktūra

B.1.1.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas. Susirinkimas šaukiamas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- keisti Bendrovės įstatus;
- rinkti ir atšaukti Stebėtojų tarybą ar jos narius, audito įmonę;
- tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

B.1.1.2. Stebėtojų taryba

Bendrovės Stebėtojų taryba yra kolegialus veiklos priežiūrą atliekantis organas. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Ją renka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai.

Pagrindinės Stebėtojų tarybos funkcijos:

- teikti pasiūlymus ir atsiliepimus visuotiniam akcininkų susirinkimui dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo;
- teikti siūlymus Bendrovės Valdybai ir Generaliniam direktoriui atšaukti sprendimus, kurie galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos galiojantiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ir visuotinio susirinkimo sprendimams;
- rinkti ir atšaukti iš pareigų Valdybos narius;
- skirti ir atleisti Bendrovės vidaus audito vadovą.

B.1.1.3. Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės veiklą organizuojantis valdymo organas. Bendrovėje Valdybą sudaro Valdybos pirmininkas, kuris yra Generalinius direktorius, bei 7 Valdybos nariai. Bendrovės Valdybą 4 metų kadencijai renka Stebėtojų taryba.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- formuoti Bendrovės veiklos strategiją ir spręsti Bendrovės valdymo klausimus, siekiant racionaliai panaudoti Bendrovės finansinius ir kitus išteklius bei gauti pelną.
- svarstyti ir tvirtinti veiklos strategiją, metinį pranešimą, persidraudimo strategiją, atlygio nustatymo politiką, valdymo struktūrą ir kt.;
- priimti sprendimus sušaukti Bendrovės visuotinius akcininkų susirinkimus, išleisti obligacijas, Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve, skirti asmenis atstovauti įmonę, steigti Bendrovės filialus ir atstovybes bei steigti Bendrovės komitetus;
- nustatyti strateginius tikslus ir priemones Bendrovės tikslams pasiekti;
- nustatyti nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma Bendrovės veikla;
- nustatyti draudimo sutarčių sudarymo tvarką.

B.1.1.4. Komitetai

Siekiant užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, Bendrovėje veikia 8 komitetai. 7 iš jų atskaitingi Valdybai, išskyrus Audito komitetą, kuris atskaitingas Stebėtojų tarybai. Žemiau aprašytos pagrindinės Bendrovės komitetų atsakomybės bei funkcijos.

B.1.1.4.1. Draudimo produktų komitetas

Komiteto pagrindiniai tikslai:

- užtikrinti, kad pažangios ir perspektyvios idėjos Bendrovėje dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo būtų apsvarstytos tinkamai ir laiku.
- priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- užtikrinti verslo planų patvirtinimą draudimo produktų kūrimo ar keitimo tikslais.
- užtikrinti tinkamą prioritetų nustatymą dėl resursų panaudojimo kuriant ar keičiant draudimo produktus.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- apsvarstyti idėjas dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo.
- suformuoti draudimo produkto darbo grupę bei patvirtinti jos sudėtį, prižiūrėti jos darbo veiklą.
- patvirtinti produkto verslo planą, kai kuriamas naujas arba keičiamas esamas draudimo produktas.
- nustatyti draudimo produktų kūrimo/keitimo prioritetus bei priimti sprendimus dėl resursų panaudojimo.
- teikti pasiūlymus Bendrovės Draudimo rizikos vertinimo komitetui dėl draudimo taisyklių tvirtinimo ar sustabdymo.
- įpareigoti savo kompetencijos ribose Bendrovės darbuotoją atlikti tam tikrus veiksmus (surinkti papildomą medžiagą, atlikti tyrimą, vadovaujantis turima medžiaga pateikti išvadas ir pan.).

Komitetą sudaro visų Bendrovės departamentų atstovai. Departamentą komitete gali atstovauti ir daugiau negu vienas asmuo. Komiteto narių sąrašą tvirtina Bendrovės Generalinis direktorius komiteto pirmininko - Draudimo rizikos departamento direktoriaus - teikimu.

B.1.1.4.2. Draudimo rizikos vertinimo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės sprendimai apdrausti sudėtingas ir nestandartines draudimo rizikas atitiktų vidines politikas, rizikos apetitą, strateginius ir operacinius tikslus, perdraudimo sutartis, geriausią rizikos vertinimo praktiką, privalomas kontrolės procedūras.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl draudimo rizikų, viršijančių Bendrovės darbuotojų, turinčių patvirtintas aukščiausias rizikos vertinimo licencijas, nustatytas kompetencijas, limitus ir teises bei priimti sprendimus dėl draudimo rizikų Bendrovės Valdybos įgaliojimų pagrindu.
- įvertinti ir tvirtinti visas draudimo rizikas, kurios priskiriamos komiteto kompetencijai.

Komitetą sudaro: Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Verslo rizikos skyriaus vadovas, Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Vyriausiasis aktuaras.

B.1.1.4.3. Investavimo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti Bendrovės investicijų bei investicijų valdymo, atsižvelgiant į Bendrovės patvirtintą rizikos apetitą bei rinkos rizikos valdymo politikoje nustatytus investavimo limitus, priežiūrą.

Komiteto funkcijos:

- stebėti ir analizuoti investicijų portfelio rezultatus, įvertinant susijusias rizikas, ir stebėti atitiktį rinkos rizikos, sandorio šalies limitams bei Rizikų apetito limitams;
- stebėti finansų rinkų tendencijas ir jų įtaką investicijų portfelio rezultatams;
- priimti sprendimus dėl investicijų portfelio sandorių viršijančių atskirų Bendrovės darbuotojų įgaliojimus bei rekomenduoti Bendrovės valdybai tvirtinti nestandartinius investicinius sandorius.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Investicijų direktorius Baltijos šalims, Draudimo rizikos departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.4. Kapitalo valdymo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti kapitalo valdymo procesus, stebėti ir analizuoti Bendrovės kapitalo lygį lyginant su kapitalo reikalavimu bei visas su kapitalu susijusias veiklas.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- analizuoti Bendrovės kapitalo lygio pokyčius;
- stebėti Bendrovės mokumo situaciją;
- peržiūrėti turimo kapitalo ir mokumo kapitalo poreikio prognozes, svarstyti Bendrovės kapitalo valdymo planą, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus, prielaidas ir ataskaitą, svarstyti Savo rizikos ir mokumo ataskaitą;
- teikti Valdybai rekomendacijas dėl kapitalo pokyčių patvirtinimo – didinimo arba mažinimo, dividendų ir kitų balanso pokyčių.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Draudimo rizikos departamento direktorius, Finansų srities vadovas, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.5. Pokyčių valdymo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovėje vykdomi pokyčiai atitiktų Bendrovės strategiją bei veiklos planus, o taip pat užtikrinti tinkamų kontrolių sukūrimą, kad projektų tikslai ir reikalavimai būtų įgyvendinami nustatytoje apimtyje, laiku ir biudžeto rėmuose.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl projektų inicijavimo, tęsimo ir užbaigimo;
- nustatyti projektų įgyvendinimo prioritetus;
- paskirti projektų savininkus;
- tvirtinti projektų dokumentus, aprašančius projektų tikslus, apimtis, biudžetus, naudas, planus bei jų pakeitimus;
- priimti strateginius sprendimus, susijusius su projektų įgyvendinimu;
- peržiūrėti projektų portfelio statusą ir stebėti įgyvendintų projektų rezultatus.

Komitetą sudaro: Bendrovės Generalinis direktorius, departamentų direktoriai, projektų savininkai.

B.1.1.4.6. Rezervavimo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti, kad Bendrovė laikytųsi Rezervavimo politikos, nustatančios pagrindinius techninių atidėjinių procesų principus siekiant užtikrinti veiksmingą rezervavimo rizikos valdymą ir nuolatinę atitiktį TFAS reikalavimų atžvilgiu ir reguliariai informuoti Bendrovės Valdybą apie esmines Komiteto išvadas.

Pagrindinės komiteto funkcijos – vertinti numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dydžius ir pokyčius per ketvirtį, numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo pakankamumo vertinimo rezultatus, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, vertinimą ir kitą svarbią su techniniais atidėjimais susijusią informaciją.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.7. Draudimo išmokų komitetas

Komiteto tikslas – priimti sprendimus dėl draudimo išmokų ir kitų, susijusių su draudimo išmokomis, svarbių Bendrovės veiklos klausimų.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- spręsti draudimo išmokų klausimus žalose, kurios viršija darbuotojams šių sprendimų priėmimui suteiktų limitų ribas;
- spręsti draudimo išmokos išieškojimo (regreso) klausimus, pagal visų rūšių draudimo ir perdraudimo sutartis.

Komitetą sudaro: Žalų departamento direktorius, Žalų teisės ir procesų valdymo skyriaus vadovas, Transporto žalų skyriaus vadovas, Turto žalų skyriaus vadovas, Asmens žalų skyriaus vadovas, Žalų ekspertizės skyriaus vadovas.

B.1.1.4.8. Audito komitetas

Komiteto tikslas – stebėti finansinės atskaitomybės procesą ir teikti rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo, informuoti Stebėtojų tarybą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškinti, kaip auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- stebėti metinių finansinių ataskaitų auditą;
- peržiūrėti ir stebėti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą;
- teikti rekomendacijas dėl išorės audito įmonės parinkimo ir skyrimo (nustatant tinkamus atrankos kriterijus) ir kt.

Komitetą sudaro: 3 nariai, įskaitant komiteto pirmininką. Komiteto narius skiria Stebėtojų taryba iš savo narių.

B.1.1.5. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio pokyčiai

2020 metais Bendrovės valdymo sistemoje įvyko šie svarbūs pokyčiai:

- atsistatydinus vienam iš Stebėtojų tarybos narių, nuo 2020 m. rugsėjo 7 d. į jo vietą išrinktas kitas Stebėtojų tarybos narys;
- 2020 m. gegužės 25 d. vienas iš Valdybos narių pranešė apie atsistatydinimą (nustojo eiti pareigas nuo 2020 m. birželio 30 d.). 2020 m. gegužės 29 d. Stebėtojų taryba išrinko į jo vietą naują Valdybos narį, kuris pradėjo eiti pareigas nuo 2020 m. liepos 20 d., kai Lietuvos bankas pritarė jo kandidatūrai.

B.1.2. Atlygio politika

Bendrovės atlygio struktūrą reglamentuoja ir nustato Bendrovės Atlygio nustatymo politika. Bendrovės Atlygio nustatymo politika atitinka draudimo Bendrovės verslo strategiją ir tikslus. Nustatant atlygį, įvertinama atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų patirtis, kompetencija, žinių ir įgūdžių lygis. Atlygio nustatymas Bendrovėje remiasi pasaulyje pripažinta „Hay group pareigybių vertinimo metodika“ ir Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimo duomenimis.

Bendrovės atlygio struktūrą sudaro:

- fiksuota dalis (bazinis atlyginimas);
- kintamas atlygis

Bazinis atlyginimas sudaro didžiąją dalį Bendrovės darbuotojų (išskyrus pardavimo darbuotojų) pilno atlygio už darbą.

Kintamas atlygis – tai atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, padalinio (komandos) ar Bendrovės veiklos rezultatų, t. y. įvykdytų pardavimo planų, pasiektų veiklos pelningumo tikslų ir kt. Kintamas atlygis Bendrovėje gali būti:

- priedai – už mėnesinius, ketvirtinius, metinius ir kitus rezultatus;
- komisinis atlyginimas - pagal Bendrovėje galiojančias komisinių apskaičiavimo tvarkas, už draudimo sutarčių sudarymą ir aptarnavimą apskaičiuotas atlyginimas.

Nustatant kintamą atlygio sumą, atsižvelgiama į atskiro asmens ir verslo padalinio veiklos rezultatus bei į bendrus visos Bendrovės rezultatus. Vertinant individualius veiklos rezultatus taip pat atsižvelgiama ir į nefinansinius kriterijus (darbuotojų elgseną, darbo drausmę, efektyvumą, žinių lygį ir pan.) Nustatant kintamą atlygio dalį atsižvelgiama į pakankamai ilgo laikotarpio Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovėje gali būti mokamos metinės premijos, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus. Metinė premija išmokama pinigais ir susideda iš dviejų dalių:

- neatidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 60% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, skiriamos ir išmokamos pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita;
- atidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 40% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, sąlyginai skiriamos darbuotojui pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita, atidedamos 3 metų laikotarpiui, išmokamos trimis lygiomis dalimis po 12, 24 ir 36 mėnesių nuo skyrimo datos, jeigu šiuo laikotarpiu neatsiras prielaidų sumažinti išmokos dydį.

Bendrovėje metinės premijos atidėjimas taikomas Valdybos nariams, už rizikos, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas atsakingiems darbuotojams.

Atidėtosios premijos, kuri buvo skirta darbuotojui sąlyginai už atitinkamus kalendorinius metus, atskiros dalys, į kurias darbuotojas dar neturi teisės, gali būti mažinamos, jeigu yra nustatoma, kad atsirado žemiau nurodytų reikšmingų ir ypatingų aplinkybių, kurios pagrindžia tokį išmokos dydžio sumažinimą:

- atidėtoji premija buvo skirta pagal iš esmės neteisingas Bendrovės finansines ataskaitas;
- darbuotojas sąmoningai dalyvavo perduodant iš esmės neteisingą informaciją apie Bendrovės finansines ataskaitas;
- darbuotojas šurkščiai pažeidė savo pareigas, tame tarpe šurkščiai pažeidė teisės normas;
- įvyko rimta rizikos valdymo klaida.

Vadovaujantis Bendrovės privačių interesų ir neprikaištingos reputacijos deklaravimo procedūrų nuostatomis, esant interesų konfliktui, darbuotojai negali daryti įtakos sprendimams, susijusiems su atlygiu.

B.1.2.1. Papildomos naudos įskaitant pensijų sistemas

Bendrovė, atsižvelgdama į rinkos sąlygas, kaip papildomą skatinimą, siūlo patrauklų socialinį paketą, į kurį gali įeiti papildomos atostogos, mokymai, sveikatos draudimas, gyvybės draudimas, pripažinimas už ilgą darbo stažą ir kt.

2020 ir 2019 metais Bendrovė netaikė ankstyvojo išėjimo į pensiją sistemų.

B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti Bendrovės finansinėse ataskaitose, parengtose pagal TFAS ir publikuojamose Bendrovės internetiniame puslapyje.

B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai

Bendrovei vadovaujantys asmenys ir asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi nuolat atitikti kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas reikalavimus. Bendrovėje galioja "Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo politika". Politika reglamentuoja pagrindinius principus ir procesus, kuriais vadovaujantis vertinama, ar vadovai ir/arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys tinka eiti pareigas. Politika parengta vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais privalomas normas Draudimo įmonėms bei atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir Bendrovės tvarkas, nuostatus ir kitus dokumentus.

Vadovas ir (arba) pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra:

- Stebėtojų tarybos nariai;
- Valdybos nariai;
- Generalinis direktorius;
- visi Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai;
- Vyriausiasis buhalteris;
- Vyriausiasis aktuaras;
- Vidaus auditorius;
- Investicijų vadovas;
- Rizikos valdymo funkciją įgyvendinantys asmenys;
- Atitikties funkciją įgyvendinantys asmenys.

Prieš skiriant minėtus asmenis į pareigas, siekiant išvengti galimų interesų konfliktų ir užtikrinti, kad priimti sprendimai būtų naudingi Bendrovei, nešališki ir teisingi, bei siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, yra vertinama šių asmenų reputacija, kvalifikacija bei patirtis, taip pat atsižvelgiama, ar kandidatas nebuvo teistas ar baustas administracine bauda.

Bendrovės Valdybos nariai ir Generalinis direktorius turi turėti tinkamą kvalifikaciją, žinių ir įgiję darbo draudimo veiklos ar kitame finansų sektoriuje patirties. Generaliniam direktoriui papildomai keliami reikalavimai dėl finansinės apskaitos įgūdžių ir gebėjimo tinkamai vadovauti.

Be to, Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai visi kartu turi turėti kvalifikaciją, patirties ir įgūdžių šiose srityse:

- draudimo ir finansų rinkų;
- verslo strategijos ir verslo modelio kūrimo;
- valdymo sistemos;
- finansinės ir aktuarinės analizės;
- teisinės sistemos;
- rizikos valdymo;
- turto valdymo.

Asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi turėti pakankamai žinių ir patirties tinkamai atlikti funkcijas, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikingumą ir kompleksumą.

B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas

Kandidatų į vadovus ir kitas pagrindines funkcijas tinkamumo vertinimas atliekamas pagal nustatytus reikalavimus. Prieš paskiriant tokį asmenį eiti atitinkamas pareigas Bendrovė atlieka jo kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas įvertinimą, t. y.: vertinama asmens profesinė kvalifikacija, žinios ir patirtis, reputacija, sąžiningumas ir patikimumas. Vertinimą sudaro šie etapai:

- klausimyno pildymas;
- papildomų dokumentų pateikimas (gyvenimo aprašymas, informacija apie teistumą, kvalifikaciją liudijantys dokumentai ir kt.);
- atitikimo tikrinimas ir vertinimas.

Asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimas atliekamas prieš paskiriant asmenį eiti pareigas ir yra periodiškai atnaujinamas.

B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymo sistema yra pagrindinė Bendrovės valdymo sistemos dalis. Rizikos valdymo sistema apima vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, būtinus nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti įmonei kylančią arba galinčią kilti riziką tiek individualiu, tiek agreguotu lygiu, o taip pat procesus, būtinus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikos rūšis ir jų tarpusavio priklausomybę. Rizikos valdymo sistema apibrėžia tęstinį visų žinomų ir atsirandančių išorinių rizikų, kurios trukdytų įgyvendinti strateginius ir veiklos tikslus, valdymą.

Rizikos valdymo strategija aprašo nuoseklią rizikos valdymo sistemą (įskaitant verslo saugą ir tęstinumą valdant operacinę riziką) ir vidaus kontrolės sistemą (įskaitant Atitikties vertinimo funkciją), kuri yra pagalbinė Bendrovės rizikos valdymo sistemos

elementas. Rizikos valdymo funkcijos tikslas yra sukurti Bendrovėje veikiančią Rizikos valdymo sistemą vadovaujantis proporcingumo principu. Šiame skyriuje aptariami pagrindiniai Rizikos valdymo sistemos elementai.

B.3.1. Rizikos sistemos aprašas

Rizikos valdymo sistema aprašyta Rizikos valdymo strategijoje, kurios tikslas yra padėti Stebėtojų tarybai, Valdybai, vadovybei bei kitiems darbuotojams įdiegti Bendrovės rizikos valdymo procesą. Tai apima:

- vieningos Rizikos valdymo sistemos apibrėžimą, suteikiantį pagrindą veiksmingam rizikos valdymui Bendrovėje;
- vieningų rizikos valdymo apibrėžimų nustatymą;
- vieningų taisyklių įvedimą rizikos nustatymui, apskaičiavimui ir įvertinimui, stebėsenai ir kontrolei, ataskaitų teikimui bei valdymo veiksmams atsižvelgiant į riziką Bendrovėje;
- rizikos apetito apibrėžimą Bendrovės lygmeniu;
- kiekvieno rizikos valdymo proceso dalyvio pareigų ir atsakomybių priskyrimą;
- kitų pagrindinių Rizikos valdymo sistemos elementų – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimo – apibrėžimą;
- vidaus kontrolės sistemos įdiegimą;
- pagrindinių rizikos valdymo krypčių nustatymą.

B.3.1.1. Rizikos valdymo dokumentai

Rizikos valdymo strategija yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovėje veikiančią rizikos valdymo sistemą. Rizikos valdymo strategiją papildo rizikos valdymo politikos ir įvairūs papildomi dokumentai – procedūros, tvarkos, metodikos ir kt. Rizikų apetito dokumentas, kuris nustato didžiausią priimtinos rizikos lygį apibrėždamas atskirų rizikos kategorijų limitus ir ribines reikšmes yra neatskiriama Rizikos valdymo strategijos dalis.

Bendrovės Rizikos valdymo strategija peržiūrima kartą per metus ir keičiama, atsižvelgiant į strateginių tikslų, veiklos arba verslo aplinkos pokyčius.

Atskiroms rizikoms valdyti yra parengtos politikos, atsižvelgiant į tų rizikų rūšis, pobūdį, reikšmingumą, valdymą ir kt. Pagrindinės rizikos valdymo politikos yra šios:

- Draudimo rizikos valdymo politika;
- Rinkos rizikos valdymo politika;
- Kredito ir koncentracijos rizikos valdymo politika;
- Operacinės rizikos valdymo politika;
- Likvidumo rizikos politika;
- Atitikties rizikų valdymo politika.

Be pagrindinių rizikos valdymo politikų yra kiti vidaus dokumentai, padedantys įgyvendinti rizikos valdymo sistemą Bendrovėje.

B.3.1.2 Pareigų ir atsakomybės priskyrimas

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje yra organizuotas pagal keturis kompetencijos lygius.

Pirmieji trys kompetencijos lygiai yra tokie:

- I. Stebėtojų Taryba prižiūri Rizikų valdymo procesą;
- II. Valdyba organizuoja Rizikos valdymo sistemą ir užtikrina jos funkcionalumą tvirtindama Strategiją ir pagrindines rizikos valdymo politikas, apibrėždama Rizikų apetitą, rizikų profilį ir priimtina rizikų lygį pagal atskiras rizikos kategorijas;
- III. komitetai, vykdanys įvairias funkcijas apibrėžtose srityse, įskaitant atskirų rizikų mažinimą iki Rizikų apetito dokumente nustatyto lygio.

Ketvirtasis kompetencijų lygmuo yra susijęs su verslo lygmeniu, kuriame rizikos valdymo veiklos yra suskirstytos į tris gynybos linijas:

- I. Pirmoji gynybos linija – nuolatinis rizikos valdymas verslo lygmeniu ir su rizikos valdymo procesu susijusių sprendimų priėmimas. Vadovybė atsakinga už veiksmingos rizikos valdymo sistemos vadovybės atsakomybei priskirtoje srityje priežiūrą, kuria rizikos nustatymo, stebėsenos ir kontrolės sistemą, kuri yra neatskiriama procesų, užtikrinančių tinkamą atsiradusios rizikos valdymą, dalis, ir užtikrina veiksmingą jos veikimą. Verslas taip pat yra atsakingas už verslo plano vykdymą Rizikų apetito ribose.
- II. Antroji gynybos linija – Rizikos valdymo funkcijos vykdoma rizikos valdymo priežiūra. Rizikos valdymo funkcija užtikrina, kad veikloje būtų tinkamai atsižvelgta į visus svarbiausius rizikos veiksnius, teikia konsultacijas ir pagalbą, padeda užtikrinti, kad priimant svarbiausius verslo sprendimus į riziką būtų tinkamai atsižvelgta. Rizikos funkcija taip pat atsakinga už pirmosios gynybos linijos kasdienėje veikloje naudojamos Rizikos valdymo sistemos vystymą, palaikymą ir privalo užtikrinti, kad pirmojoje gynybos linijoje rizikos valdymo sistema būtų veiksminga. Atitikties vertinimo funkcija yra atsakinga už atitikties rizikos valdymą, atitikties užtikrinimo sistemos sukūrimą, taip pat padeda vadovybei atlikti veiksmus, skirtus mažinti atitikties riziką. Aktuarinė funkcija yra atsakinga už techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimą, metodikų ir bei naudojamų modelių tinkamumą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių skaičiavimui, kokybę ir pakankamumą, techninių atidėjinių validaciją, prisideda prie veiksmingos rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo.
- III. Trečioji gynybos linija – tai vidaus auditas, kuris atlieka nepriklausomą rizikos valdymo sistemos elementų ir Bendrovės veikloje įdiegtų kontrolės priemonių auditą. Šią funkciją atlieka Vidaus audito padalinys.

B.3.1.3. Rizikos valdymo procesas

Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

- rizikos nustatymas/identifikavimas;

- rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas;
- rizikos stebėseną ir kontrolę;
- ataskaitų teikimas;
- valdymo veiksmai.

Rizikų valdymas Bendrovėje atliekamas vadovaujantis šiais principais:

- rizikos valdomos atsižvelgiant į Bendrovės strategiją ir tikslus;
- rizikų apetitas bei rizikų limitai ir tolerancijos ribos yra pagrindas Rizikų valdymo įgyvendinimui;
- rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, valdomos vidinių kontrolių pagalba ir aktyviai stebimos;
- rizikų valdymas orientuotas į ateitį, įvertinant, ar Bendrovė pasiruošusi galimiems rizikų incidentams bei ekstremaliems įvykiams;
- efektyviam rizikų valdymui atsižvelgiama į atitinkamus vidinius ir išorinius veiksnius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai;
- rizikų bei jų tarpusavio ryšių skaidrus vertinimas, atsižvelgiama į rizikas mažinančių veiksmų efektyvumą ir įvairumą pagal rizikų kategorijas, draudimo rūšis ir geografiją;
- rizikų valdymas atitinka teisinius reikalavimus.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės rizikų valdymo proceso schema.

3 grafikas. Bendrovės Rizikų valdymo proceso schema

B.3.1.4. Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo procesas prasideda nuo idėjos sukurti draudimo produktą, įsigyti finansinę priemonę ar keisti veiklos procesą, taip pat įvykus bet kokiam kitam įvykiui, dėl kurio gali atsirasti rizika. Procesas tęsiasi, kol baigia galioti visi su tokiu įvykiu susiję išpareigojimai, gautinos lėšos ar veiklos.

Rizikų identifikavimas apima faktinių ir potencialių rizikos šaltinių nustatymą.

Riziką atskirose Bendrovės veiklos srityse nustato verslo atstovai padedant Rizikos valdymo funkcijai.

Nustatant riziką apibrėžiamas jos reikšmingumas. Jeigu su draudimo produktais, finansinėmis priemonėmis, procesais ar kitais įvykiais susijusi rizika yra nedidelė, rizikos nustatymo etapas gali būti praleistas. Visos identifikuotos rizikos analizuojamos atsižvelgiant į jų reikšmingumą ir priskiriamos prie vienos iš šių grupių:

- reikšminga Bendrovės lygmeniu;
- reikšminga PZU grupės lygmeniu;
- nereikšminga.

B.3.1.5. Rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas

Kiekvienai rizikai, kuri laikoma reikšminga ir yra išmatuojama, taikomas vertinimo procesas. Vertinimo proceso metu nustatomos priemonės, kurios yra pakankamos atsižvelgiant į rizikos tipą ir jos reikšmingumą, galimus gauti duomenis, kiekybinį rizikos įvertinimą taikant apibrėžtus rodiklius ir ekspertų išvadas vertinant visą riziką.

Apskaičiavimo ir vertinimo metodai priklauso nuo rizikos charakteristikų bei reikšmingumo ir apima tokius elementus:

- scenarijaus metodas – vertės sumažėjimo dėl tariamų rizikos veiksnių pokyčio analizė;
- veiksnių metodas – supaprastinta scenarijaus metodo versija, pagal kurią vienam rizikos veiksniai taikomas vienas scenarijus;

- sukauptas nuostolis;
- pasirinktų rodiklių analizė;
- statistiniai duomenys;
- apimties ir jautrumo rodikliai;
- ekspertinis vertinimas;
- kiti metodai, atitinkantys rizikos specifiką, metodus ir priemones.

Bendrovė investuoja lėšas tik į tokį turtą ir investicines priemones, kurių riziką Bendrovė gali nustatyti, stebėti, vertinti, valdyti ir kontroliuoti. Lėšos investuojamos atsižvelgiant į Bendrovėje nustatytus limitus (kokybės, diversifikacijos, likvidumo) taip pat Rizikos apetito limitus (rizikų kapitalo reikalavimų, bendro mokumo koeficiento).

Bendras rizikos vertinimas nurodomas rizikos žemėlapyje, kuriame pateikiama sisteminė rizikos apimties vizualizacija.

B.3.1.6. Rizikos stebėseną ir kontrolę

Vykdamas rizikos stebėseną ir kontrolę, atliekama nuolatinė veiklos rodiklių nuokrypių nuo priimtų standartų, t. y. įvardintų limitų, ribinių reikšmių, planų, praėjusių laikotarpių reikšmių, rekomendacijų ar nurodymų, peržiūra.

Rizikų stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal atitinkamus Rizikų apetito, rizikų profilio, priimtinos rizikos ir rizikos limitus stebėseną, teikia informaciją Bendrovės Valdybai aptarimui bei sprendimų priėmimui. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba yra nuolat supažindinama su rizikų valdymo rezultatais.

Toliau, remiantis limitų ribinėmis kategorijomis (raudona, geltona, žalia), pateikiami mokumo koeficientui, kaip pagrindiniam Rizikos apetito rodikliui, nustatyti kritiniai lygiai:

- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki geltonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali nukristi iki geltonosios zonos per artėjančius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba per tris mėnesius pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki raudonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali patekti į raudonąją zoną per artėjančius tris mėnesius, Bendrovės Valdyba per 1 mėnesį pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus žemiau 100% arba, remiantis prognozėmis, per artėjančius tris mėnesius gali nukristi žemiau 100%, Bendrovės Valdyba informuoja priežiūros instituciją remiantis Direktyvos 138 straipsniu bei Lietuvos draudimo įstatymo 45 straipsniu.

B.3.1.7. Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija (toliau – Rizikos funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima Bendrovės rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną, valdymą bei atskaitų teikimą. Rizikos funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Bendrovės Valdybai.

Asmenį, atsakingą, už rizikos funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba.

Rizikos funkcijos tikslas yra parengti tinkamą rizikos valdymo sistemą, kuri būtų proporcinga veiklos apimčiai.

Rizikos funkcijos atsakomybes sudaro:

- Rizikos valdymo strategijos, atitinkančios ilgalaikę veiklos strategiją, rengimas;
- tinkamos Rizikos valdymo sistemos rengimas bei įdiegimas, o taip pat jos įgyvendinimo stebėjimas Bendrovėje;
- savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso įdiegimas bei koordinavimas Bendrovėje;
- rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuojančių vidaus dokumentų rengimas bei jų įgyvendinimo stebėjimas, o taip pat rizikos valdymo priemonių rengimas;
- Bendrovės Rizikos apetito rengimas ir atitikties nustatytiems limitams stebėjimas;
- informacijos apie Bendrovei reikšmingą riziką teikimas Valdybai ir Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės Rizikos valdymo sistemos vertinimas;
- naujų ir išorinių rizikų identifikavimas ir vertinimas.

Rizikos funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai teikia informaciją apie rizikos valdymą. Jiems teikiamose ataskaitose apžvelgiama Rizikos valdymo funkcijos veikla ir rezultatai, Rizikų apetito bei rizikų limitų ir tolerancijos ribų laikymasis, pristatomos rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, įvardinamos naujai identifiкуotos rizikos ir galimi jų valdymo veiksmai.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai Rizikos valdymo funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Kas metus rengiamas rizikų valdymo planas, kurį tvirtina Bendrovės Valdyba.

Vykdydama savo veiklą, Rizikos valdymo funkcija aktyviai dalyvauja Bendrovėje įsteigtų komitetų veikloje, glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertinimo, žaŭ, finansų, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama jų projektuose.

B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Bendrovėje savo rizikos ir mokumo vertinimo (toliau – ORSA) procesas yra dalis vieningos rizikos valdymo sistemos. Pagrindinis ORSA proceso tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu Bendrovė turi pakankamai kapitalo savo strategijai įgyvendinti bei prisiimtai rizikai padengti.

ORSA yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus atsižvelgiant į strateginio planavimo metu patvirtintus tikslus. ORSA sudaro kelios tarpusavyje susijusios veiklos, kurias vykdydama Bendrovė nustato:

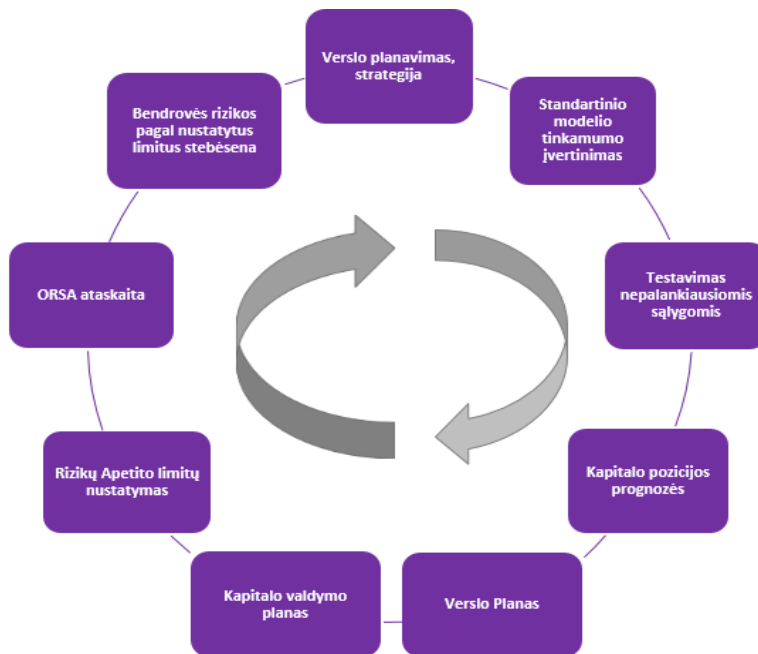
- rizikos, kurią Bendrovė siekia prisiimti, apimtį ir pobūdį;
- kapitalo lygį, reikalingą tokiai rizikai prisiimti;

- veiksmus, kurių Bendrovė imsis siekdama pasiekti ir išlaikyti reikiamą rizikos ir kapitalo lygį.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Bendrovės rizikos valdymo sistemą, kaip tai pavaizduota 4 grafike.

ORSA proceso rezultatai ir pagrindinės išvados yra apibendrinami metinėje ORSA ataskaitoje.

Bendrovė atliktų neplaninį savo rizikos ir mokumo vertinimą, jeigu būtų reikšmingai nukrypta nuo Rizikos Apetite patvirtintų limitų, pradėtų vykdyti naujos draudimo grupės veiklą ir kitais atvejais, paaiškėjus aplinkybėms, kurios gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovės mokumo pozicijai.

4 **grafikas.** Bendrovės ORSA proceso schema

Verslo planavimas, atsižvelgiant į strategiją

Remiantis Bendrovės strategija, rengiamas verslo planas, identifikuojamos pagrindinės rizikos, kurios gali kelti grėsmę Bendrovės verslo plane nustatytų tikslų pasiekimui. Vertinamos visos su Bendrovės veikla susijusios rizikos kategorijos: draudimo rizika, rinkos rizika, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, reputacinė rizika ir išorės aplinkos rizikos.

Standartinės formulės tinkamumo vertinimas

Mokumo kapitalo reikalavimo skaičiavimui Bendrovė naudoja Mokumas II standartinę formulę. Standartinės formulės prielaidos ir jų atitikimas Bendrovės rizikos profiliui yra atliekamas kiekvienais metais, siekiant užtikrinti, kad Bendrovė atideda pakankamai kapitalo skirtingoms rizikoms.

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas bent kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą tam tikriems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai ir prielaidos peržiūrimi atsižvelgiant į Bendrovės verslo planavimo metu identifiкуotas rizikas, siekiant tinkamai įvertinti su Bendrovės veikla susijusias rizikas bei jų galimą įtaką. Jei apskaičiavus įtaką Bendrovės finansiniams rodikliams nustatoma, kad nepalankiausių scenarijų padariniai gali daryti esminę įtaką Bendrovės veiklai, Bendrovės verslo planas ir strategija gali būti atnaujinami arba numatomi kiti kapitalo papildymo scenarijai.

Kapitalo pozicijos prognozės

Kapitalo prognozės ateinančiam laikotarpiui yra apskaičiuojamos rengiant Verslo planą. Pirmajam vertinimui pasitelkiamos pradinės ateinančių trejų metų prognozės prielaidos. Esant poreikiui kapitalo prognozės gali būti perskaiciuojamos.

Verslo planas

Prognozuojama įmokų pagal draudimo produktus suma pateikia indikaciją apie verslo siekiamos prisiimti draudimo rizikos dydį. Numatomo augimo lygio ir portfelio struktūros pokyčiai yra laikomi strateginio planavimo proceso dalimi ir yra apskaičiuojami ateinančių trejų metų laikotarpiui Verslo plane. Pradinis verslo apimčių tikslas yra peržiūrimas ir tikslinamas atsižvelgiant į prognozuojamą turėti kapitalą, atitinkamus prognozuojamus kapitalo reikalavimus bei testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Kapitalo valdymo planas

Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie Bendrovės kapitalo poziciją, nuosavų lėšų išleidimą ar išpirkimą ir įvertinama prognozuojama kapitalo pozicija vidutiniu laikotarpiu. T.y. Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie:

- prognozuojamą kapitalo poziciją 3 metų laikotarpiui, įvertintą remiantis Verslo planu;
- poreikį atlaikyti galimą išorės įvykių poveikį, kaip numato testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;
- galimybę investuoti į naujus įsigijimus, operacijas ar pasinaudoti kitomis palankiomis aplinkybėmis;
- galimybę pritraukti papildomo kapitalo;
- galimybę imtis valdymo veiksmų siekiant sumažinti riziką.

Rizikų apetito limitų nustatymas

Remiantis prognozuotais rizikų kapitalo reikalavimų dydžiais, kapitalo valdymo ir verslo planais, taip pat testavimo nepalankiausiomis sąlygomis, peržiūrimi ir nustatomi rizikų limitai.

Savo rizikos ir mokumo ataskaitos peržiūra ir patvirtinimas

Atsižvelgiant į aukščiau minėtų etapų išvadas ir rezultatus, parengiama savo rizikos ir mokumo vertinimo ataskaita ir teikiama Bendrovės Valdybai peržiūrėti ir patvirtinti.

Bendrovės rizikos pagal nustatytus limitus stebėseną

Rizikos stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos limitų pagal Rizikų Apetito sistemos rodiklius stebėseną. Detali informacija apie prisiimtos rizikos ir limitų palyginimą pateikiama ketvirtinėse ataskaitose Valdybai. Esant reikšmingiems nuokrypiams nuo Bendrovės patvirtinto verslo plano ar kapitalo valdymo plano, analizuojamas poreikis atlikti neeilinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimą.

B.4. Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema padeda įgyvendinti Bendrovės rizikos valdymo sistemą, joje nustatyti procesai ir sistemos, reikalingos vykdyti įstatymų ir teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti veiksmingą bei efektyvų strateginių tikslų vykdymą, įskaitant finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą ir prieinamumą.

Vidaus kontrolės sistema apima priežiūros, administracines ir apskaitos procedūras, organizacinę struktūrą, IT sistemų sprendimus, atitikties funkciją ir kitas kontrolės priemones (kontroles), padedančias įgyvendinti Bendrovės tikslus ir užtikrinančias Bendrovės saugumą ir stabilumą.

Pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai yra šie:

- Bendrovės veikla grindžiama veiksmingu Bendrovės turto ir kitų išteklių naudojimu, siekiant užkirsti kelią galimiems Bendrovės nuostoliams;
- Bendrovės vidaus reikmėms naudojama finansinė ir nefinansinė informacija, taip pat priežiūros institucijoms ar kitoms šalims teikiama informacija yra patikima, tinkama ir teikiama laiku;
- Bendrovės veikla atitinka Bendrovės veiklos strategiją, taip pat atitinka Lietuvos įstatymus, kitus teisinius reikalavimus bei nustatytas vidaus procedūras.

Bendrovės vidinės kontrolės sistema sudaryta iš trijų kontrolių grupių, kurias sudaro šie pagrindiniai elementai:

- išankstinė vidaus kontrolė, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimams, išvengti veiklos klaidų, klaidinančių arba neteisingų duomenų įtraukimo į duomenų bazines, į apskaitą arba finansines ataskaitas. Išankstinę vidaus kontrolę sudaro:
  - politikų ir procedūrų nuostatos;
  - finansinių kontrolių sistema;
  - reikalavimų atitikties sistema;
  - deleguotų atsakomybių sistema;
  - IT ir operacijų vidinė kontrolė;
  - ataskaitų sistema.
- specialioji (momentinė) vidaus kontrolė, kurią vykdančiam atliekamas atskirų procesų, operacijų, turto ar jo dalies patikrinimas operacijų metu arba tuoj pat jas atlikus.
- paskesnioji vidaus kontrolė, skirta piktnaudžiavimams, klaidoms, netikslumams, apgaulės atvejams, neteisingiems arba klaidinantiems duomenims, atsiradusiems apskaitoje arba finansinėse ataskaitose, šalinti ar ištaisyti. Paskesniąją vidaus kontrolę sudaro:
  - nuolatinė vidinė kontrolė;
  - žalų procesų ir valdymo kontrolė;
  - rizikos vertinimo proceso ir žalų proceso techninio audito sistema;
  - politikų įgyvendinimo įsivertinimas.

B.4.1. Pagrindinės funkcijos

Bendrovės valdymo sistemos dokumente išskirtos šios pagrindinės funkcijos:

- Atitikties;
- Vidaus audito;
- Aktuarinė;
- Rizikų valdymo (žr. B.3.1.7. Rizikos valdymo funkcija).

B.4.2. Atitikties funkcija

Atitikties vertinimo funkcija (toliau - Atitikties funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą.

Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius. Šią funkciją įgyvendinti jam padeda Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento teisininkai bei Teisės departamento vadovas Estijos filiale – atsakingas už teisės ir atitikties funkcijų įgyvendinimą.

Atitikties funkcija priskiriama antrai gynybos linijai ir yra atsakinga už efektyvios atitikties rizikos sistemos sukūrimą ir įgyvendinimą Bendrovėje.

Atitikties funkcijos tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų įstatymų, kitų teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų reikalavimus bei nustatytas PZU Grupės ir Bendrovės politikas bei elgesio standartus. Atitikties funkcija taip pat yra atsakinga už Atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą.

Atitikties funkcija įgyvendinama atliekant:

- teisės aktų, Bendrovės įstatų, Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimų, Generalinio direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimą ir patarimą Bendrovės Valdybai atitikties Draudimo įstatymui bei kitiems teisės aktams, priimtiems pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Bendrovės vidaus teisės aktams klausimais;
- teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą;
- Bendrovės veiklos atitikimo įstatymų, Bendrovės vidaus taisyklių ir elgesio standartų reikalavimams nustatymą ir vertinimą;
- atitikties kultūros stiprinimą ir skatinimą laikytis Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų;
- tinkamą Vidaus kontrolės sistemos rengimą bei įdiegimą Bendrovėje.

Atitikties rizikų valdymo politika yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis atitikties valdymo sistemą Bendrovėje. Ši politika nustato Atitikties funkcijos teises, pareigas ir atsakomybę.

Atitikties priežiūros valdymas vykdoma vadovaujantis Atitikties priežiūros planu. Atitikties priežiūros plane nustatomi veiksmai, kurių turi būti imamasi siekiant užtikrinti atitiktį, apimamos visos Bendrovės veiklos sritys ir jų poveikis rizikai, susijusiai su teisės aktų laikymusi. Šis planas taip pat apima visus veiksmus, kurių Bendrovė imasi reaguojant į teisės aktų pažeidimus, įgyvendinimo bei veiksmingumo priežiūrą.

Atitikties funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai teikia informaciją apie atitikties rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Atitikties ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.5. Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (toliau – Vidaus auditas) - nepriklausoma, objektyvi bei teikianti patariamojo pobūdžio veiklą funkcija, kurios tikslas yra tobulinti įmonės operacinę veiklą, sukuriant jai pridėtinę vertę.

Vidaus audito funkcija atlieka nepriklausomą rizikos vertinimą, visų padalinių, produktų, sistemų, verslo procesų, rizikos valdymo procesų tyrimą tokiu periodiškumu, kuris priklauso nuo identifikuotų rizikos sričių ir realaus rizikos lygio, o taip pat nuo vidinės kontrolės svarbos ir veiksmingumo siekiant ją mažinti.

Vidaus audito nepriklausomumą garantuoja:

- Vidinio audito departamento funkcinė atskaitomybė Stebėtojų tarybai;
- Vidinio audito departamento teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimties nustatymą ir audito rezultatų pateikimą.

Vidinio audito departamentas informuoja Valdybos Pirmininką ir Stebėtojų tarybos pirmininką apie kiekvieną bandymą apriboti audito apimtį.

Vidaus audito funkcija savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidinio audito praktikos standartais.

Vidaus audito tikslas yra užtikrinti, kad:

- numatyti tikslai yra realizuojami, o visos realios rizikos, galinčios daryti įtaką procesams, kad šie nebus teisingai realizuojami, buvo identifikuotos;
- nuostatai, taisyklės ir procedūros, kurios kyla iš bendrai galiojančių teisės normų ar vidinių aktų, yra patvirtintos bei jų laikomasi;
- mechanizmai ir procedūros, sudarantys vidinės kontrolės sistemą yra adekvatūs identifikuotų rizikų atžvilgiu ir veiksmingi atsižvelgiant į teisingą Bendrovės veiklą, bei leidžia išvengti galimų problemų atsiradimą ir nustatyti neatitiktumus bei minimizuoti nuostolius.

Vidaus auditai vykdomi vadovaujantis metiniu audito planu. Audito planas parengiamas remiantis reikšmingomis Bendrovės veiklos sritimis, įvertinant galimą poveikį rizikai. Vidaus audito planą tvirtina Bendrovės Stebėtojų taryba.

Vidaus auditas rengia rašytinę ataskaitą, kuri teikiama Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kartą per metus. Ataskaitoje pateikiama informacija apie įvykdytus auditus ir jų išvadas bei vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.6. Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje yra atsakingas vyriausiasis aktuaras. Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda jo pavaldume esantys Aktuarų skyriaus darbuotojai. Aktuarinę funkciją vykdančias asmenys turi aktuarinės ir finansų matematikos žinių bei yra sukaupę reikiamą profesinę patirtį atlikti pavestas užduotis pagal Mokumas II reikalavimus vadovaujantis profesiniais ir kitais veiklos standartais.

Išsilavinimo bei patirties reikalavimus vyriausiajam aktuarui nustato Bendrovės vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo politika. Konkrečios darbuotojų atsakomybės sritys yra apibrėžiamos pagal tarptautinėje praktikoje išskiriamas pagrindines aktuarinės veiklos kryptis – rezervavimo, kapitalo poreikių ir kainodaros. Tai padeda darbuotojams išvengti galimo interesų konflikto atliekant aktuarinės funkcijos užduotis.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai aktuarinės funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių ir išorinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Vadovaujantis Direktyvos 48 straipsniu, aktuarinės funkcijos pareigos Bendrovėje visų pirma apima techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimą. Juos skaičiuodama Aktuarinė funkcija užtikrina, kad būtų naudojama tinkama metodika, modeliai ir prielaidos. Aktuarinė funkcija taip pat vertina su įverčiais, naudojamais skaičiuojant techninius atidėjinius, susijusį neapibrėžtumą ir duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, kokybę.

Aktuarinė funkcija taip pat atlieka techninių atidėjinių patvirtinimą, lygindama tiksliausius įverčius su patirtimi, ir kitus su techniniais atidėjimais susijusius darbus.

Be šių su techniniais atidėjimais susijusių atsakomybių aktuarinė funkcija vertina bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos ir perdraudimo sutarčių tinkamumą. Aktuarinė funkcija taip pat prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, kiek tai yra susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės atliekamo savo rizikos ir mokumo vertinimo. Kaip jau paminėta aukščiau, aktuarinė funkcija taip pat reguliariai teikia informaciją Rezervavimo ir Kapitalo valdymo komitetams bei atsiskaito Bendrovės Valdybai.

Vykdydama savo veiklą, aktuarinė funkcija glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertinimo, žalių, finansų, rizikos valdymo, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama paminėtų ir kitų Bendrovės komitetų veikloje, projektuose bei susitikimuose.

Aktuarinė funkcija kas ketvirtį teikia medžiagą Kapitalo valdymo ir Rezervavimo komitetams bei kartą per metus atsiskaito Valdybai, pateikdama Aktuarinės funkcijos ataskaitą. Joje apžvelgiama aktuarinės funkcijos veikla ir rezultatai, nurodomi pastebėti trūkumai Bendrovėje ir pateikiamos rekomendacijos, kaip tie trūkumai galėtų būti ištaisyti. Aktuarinės funkcijos ataskaita taip pat yra teikiama ir Stebėtojų Tarybai.

B.7. Užsakomosios paslaugos

Bendrovės funkcijų, kurios yra Bendrovei svarbios ar esminės, perdavimas išorės paslaugų teikėjui yra laikomas Užsakomųjų paslaugų (angl. outsourcing) pirkimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais užsakomųjų paslaugų susitarimų sudarymą, bei Lietuvos banko išaiškinimais, pateiktais finansų rinkos dalyviams.

Įgyvendinant Mokumas II bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, užsakomųjų paslaugų pirkimas Bendrovėje aprašytas Veiklos rangos politikoje. Atsižvelgiant į EIOPA Naudojimosi užsakomosiomis paslaugomis, kurias teikia debesijos paslaugų teikėjai, gaires, atliktas Bendrovės Veiklos rangos politikos atnaujinimas. Be to, prie politikos pateikiamas naujas priedas – Veiklos rangos sutarčių registras bei politika papildyta Bendrovės Estijos filialo atsakomybėmis ir dalyvavimu Veiklos rangos paslaugų procese.

Dėl Bendrovės esminių ar svarbių funkcijų perdavimo išorės paslaugų teikėjui sprendimą priima Bendrovės Valdyba.

Vertinant potencialius paslaugų teikėjus atliekama išsami analizė (*due diligence*), kuri apima visos prieinamos informacijos apie paslaugų teikėją vertinimą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- patirtį bei kompetenciją įgyvendinant ir vykdančią perduotą veiklą per visą sutarties galiojimo laiką;
- finansinį patikimumą ir įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiomis sąlygomis;
- verslo kultūrą ir reputaciją, teisės aktų reikalavimų laikymąsi, pareikštus skundus ir vykstančius ar potencialius teismo procesus;
- saugumą ir vidaus kontrolę, audito vykdymą, atskaitomybę ir stebėjimo vykdymą, veiklos tęstinumo valdymą. Bendrovė turi įsitikinti, kad Paslaugų teikėjas turi galimybę tinkamai atskirti Bendrovės klientų informaciją, dokumentus, įrašus ir turtą nuo kitos Paslaugų teikėjo disponuojamos informacijos ar duomenų, siekiant išlaikyti Bendrovės klientų konfidencialumą, bei tinkamas priemones užtikrinti Bendrovės konfidencialios informacijos apsaugą. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai Paslaugų teikėjas vykdo kelių draudimo bendrovių perduotas panašias funkcijas, turi būti pasitelktos efektyvios priemonės, kad būtų išvengta kelių bendrovių informacijos/dokumentų, įrašų ar turto supainiojimo;
- išorės veiksnius, tokius kaip valstybės, kurioje veikia Paslaugų teikėjas, politinė, ekonominė, socialinė ir teisinė aplinka bei kiti veiksniai, galintys turėti įtakos perduotų funkcijų tinkamam vykdymui;
- paslaugų teikėjo vykdomo jo darbuotojų įvertinimo ir atrankos lygį;
- veiksnius, galinčius lemti per didelę koncentraciją, jei pagal kelias sutartis Veiklos rangos paslaugas teikia vienas Paslaugų teikėjas.

Išsamią analizę atlieka Bendrovės Pirkimų padalinys kartu su Sutarties savininku (draudimo tarpininkavimo paslaugų atveju - Sutarties savininkas), Rizikos funkcija, ir, jei paslaugos teikiamos debesijos būdu, Kibernetinės saugos vadovu. Pirkimų padalinys kartu su Sutarties savininku (draudimo tarpininkavimo paslaugų atveju - Sutarties savininkas), Rizikos funkcija, ir, jei

paslaugos teikiamos debesijos būdu, Kibernetinės saugos vadovu, išrenka paslaugų teikėją, kuriam bus perduotos Bendrovės esminės ar svarbios funkcijos arba veikla ir teikia pasiūlymą Bendrovės Valdybos tvirtinimui.

Bent kartą per metus arba kartą per sutarties galiojimo terminą, jeigu sutarties galiojimo terminas yra trumpesnis nei vieneri metai, Bendrovė atlieka paslaugų teikėjo pagal Užsakomųjų paslaugų sutartį vykdomos veiklos patikrą, kurios tikslas – nustatyti patikėtų veiksmų vykdymo kokybę, atsižvelgiant į teisės aktų, Bendrovės vidaus tvarkų reikalavimus bei kitus Bendrovės reikalavimus, taikomus tokio pobūdžio veiksams. Ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus Bendrovės Valdybai pateikiama ataskaita apie Užsakomųjų paslaugų sutarčių vykdymą bei atliktas vidaus kontroles ir nustatytus neatitikimus per praėjusius kalendorinius metus.

Siekiant sumažinti Užsakomųjų paslaugų sutarties nutraukimo arba paslaugų teikėjo likvidavimo riziką, Bendrovė išlaiko atitinkamą perduotos veiklos kontrolės lygį ir pasilieka teisę tam tikru mastu dalyvauti šioje veikloje, kad, susiklosčius minėtoms aplinkybėms, galėtų tęsti savo veiklos operacijas, nepatirdama didelių nuostolių ir nenutraukdama veiklos bei paslaugų teikimo savo klientams.

B.8. Kita informacija

B.8.1 Valdymo sistemos vertinimas

Bendrovės Valdymo sistemos peržiūrą atlieka Atitikties funkcija suderinus su Rizikų valdymo funkcija.

Asmenys, atliekantys Valdymo sistemos peržiūrą, atsižvelgia į vidaus ir išorės veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės valdymui.

Peržiūros metu taip pat atliekamas Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos narių individualios ir kolegialios veiklos bei Bendrovėje veikiančių komitetų veiklos veiksmingumo bei pasiektų strateginių ir veiklos tikslų vertinimas.

Atliktos peržiūros apimtis, rezultatai ir išvados dokumentuojami, Bendrovės Stebėtojų taryba, Valdyba ir administracijos vadovas supažindinami su šia informacija.

Bendrovės Valdyba tvirtina valdymo sistemos tobulinimo planą ir užtikrina, kad būtų atlikti atitinkami valdymo sistemos pakeitimai, ištaisant peržiūros metu nustatytus trūkumus.

Valdymo sistemos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per metus.

Valdymo sistemos peržiūra už 2020 m. yra planuojama atlikti 2021 m. antrą ketvirtį.

C. RIZIKOS POBŪDIS

Pagrindinės rizikos kategorijos, kurias apima Bendrovėje taikoma rizikos valdymo sistema, yra draudimo, rinkos, kredito, koncentracijos, operacinė ir atitikties. Be pagrindinių rizikos kategorijų Bendrovė vykdo ir reputacinės, strateginės bei išorinės (angl. emerging) rizikų stebėseną.

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika, įskaitant kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką. Bendrovės vadovybė, nustatydama prisiimamos rizikos ribas, siekia minimizuoti galimą neigiamą finansinės rizikos poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

C.1. Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – tai nuostolių rizika, kuri apibrėžiama kaip galima žala dėl netinkamų kainodaros prielaidų arba kaip neigiamas draudimo techninių atidėjinių vertės pokytis dėl netinkamų atidėjinių formavimo prielaidų.

Pagal Mokumas II standartinę formulę išskiriami tokie Bendrovei aktualūs draudimo veiklos rizikos moduliai ir submoduliai:

1. ne gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
  - įmokų ir rezervų submodulis;
  - katastrofų rizikos submodulis;
  - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
2. sveikatos draudimo veiklos rizikos modulis:
  - sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus, veiklos rizikos submodulis;
    - įmokų ir rezervų sub-submodulis;
    - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
  - katastrofų rizikos submodulis;
3. gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
  - ilgaamžiškumo rizikos submodulis;
  - tikslinimo rizikos submodulis.

C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas

Bendrovės Draudimo rizikos politika nustato reikalavimus efektyviam draudimo rizikos valdymui, įskaitant rizikos identifikavimą, matavimą ir vertinimą bei priežiūrą ir kontrolę.

Draudimo veiklos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta draudimo rizikos rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti draudimo rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės draudimo rizikos lygiui. Tikrinama, ar draudimo veiklos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino draudimo veiklos rizikos lygio. Draudimo rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio limitus pagal standartinės formulės rizikų kapitalo reikalavimų bei papildomus pagrindinius draudimo rizikos rodiklius.

Lentelėje apačioje pateikiamas Bendrovės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas pagal submodulius:

Draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	55.080	54.913
Įmokų ir rezervų rizika	54.292	54.246
Katastrofų rizika	2.657	1.935
Galiojimo pabaigos rizika	2.636	4.082
Diversifikacija	(4.505)	(5.349)
Sveikatos draudimo veiklos rizika	4.903	4.698
Sveikatos draudimo veiklos rizika (pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	4.830	4.614
Įmokų ir rezervų rizika	4.697	4.518
Galiojimo pabaigos rizika	1.129	938
Diversifikacija	(995)	(842)
Katastrofų rizika	263	301
Diversifikacija	(191)	(216)
Gyvybės draudimo veiklos rizika	1.172	1.022
Ilgamžiškumo rizika	921	803
Tikslinimo rizika	531	463
Diversifikacija	(279)	(244)

6 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimai

Ne gyvybės draudimo rizikos įmokų ir rezervų subrizika išaugo nežymiai lyginant su ankstesniu laikotarpiu, nes numatomų išmokų atidėjinio augimo įtaka buvo kompensuota pardavimo apimčių mažėjimo. Galiojimo pabaigos subrizikos pokyčius lėmė sumažėjęs Bendrovės pelningumas lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Ne gyvybės katastrofų subrizika padidėjo dėl vienos iš Bendrovės turto perdraudimo programų atitaisymo apmokestinimo. Gyvybės draudimo veiklos subrizika didėjo dėl nuosekliai augančio numatomų išmokėjimų atidėjinio, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis. Pagrindinis veiksnys, darantis įtaką numatomų išmokėjimų atidėjinio, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis, augimui, buvo reikšmingas EIOPA nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą kritimas.

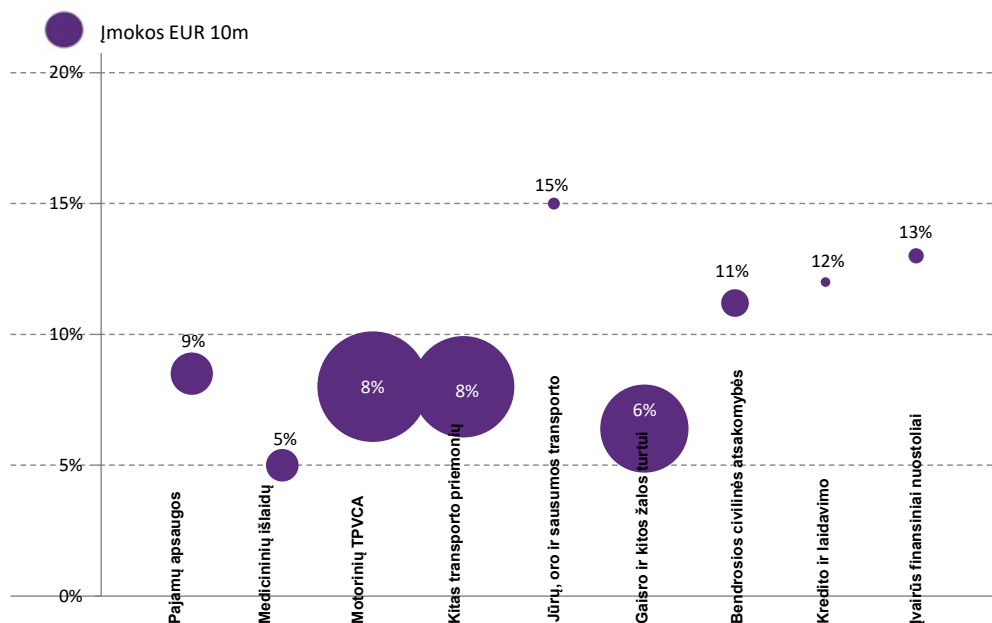
Įmokų rizika

Draudimo rūšies santykinis rizikingumas yra nustatomas pagal Mokumas II standartinės formulės įmokų rizikos standartinius nuokrypius.

Didžiausi Bendrovės portfeliai yra sausumos transporto draudimo bei gaisro ir kitos žalos turtui draudimo rūšys. 5 grafikas vaizduoja portfelių dydžių ir jų standartinių nuokrypių sąsajas.

Bendrosios civilinės atsakomybės, įvairių finansinių nuostolių, jūrų, oro ir sausumos transporto draudimo rūšys dėl jų pobūdžio yra labiau rizikingos negu sausumos transporto ir turto. Kaip rodo 5 grafikas, Bendrovės draudimo apimtys rizikingose draudimo rūšyse yra mažos.

Įmokų rizika pagal draudimo rūšis

5 grafikas. Bendrovės įmokų rizikos standartiniai nuokrypiai

Bendrovės rizikos profilio atitikimas standartinės formulės prielaidoms yra analizuojamas Savo rizikos ir mokumo vertinimo (ORSA) proceso metu.

Rezervų rizika

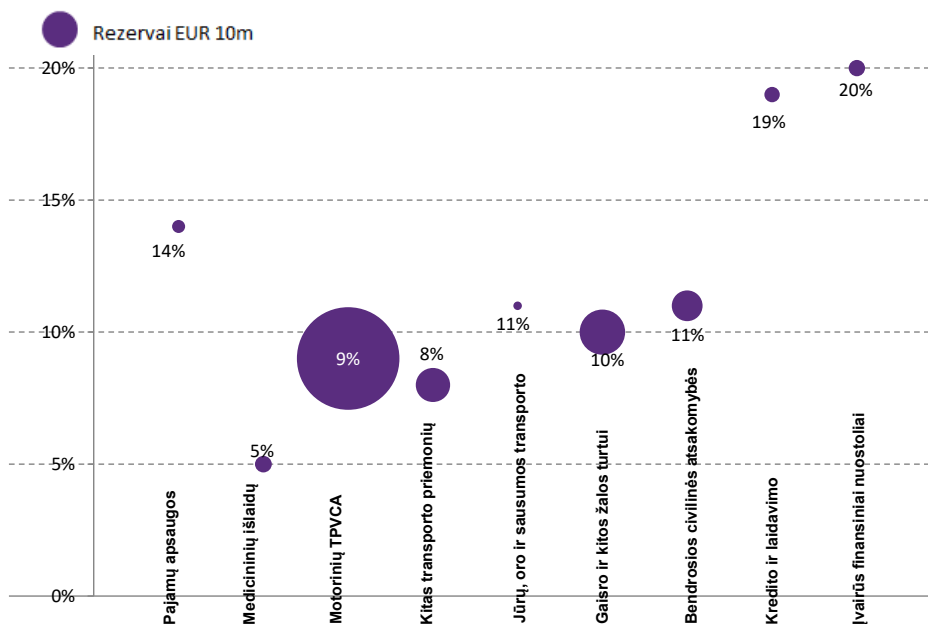
Rezervavimas yra viena iš pagrindinių Bendrovės veiklų. Rezervavimo rizikos valdymą ir taikomus rezervų nustatymo metodus apibrėžia Bendrovės Rezervavimo politika ir TFAS bei Mokumas II techninių atidėjinių metodikos.

Rezervavimo rizika pasireiškia išaiškėjus, jog techniniai atidėjiniai buvo nepakankami. Todėl įvairūs klausimai, susiję su TFAS techniniais atidėjiniais, yra reguliariai aptariami Bendrovės Rezervavimo komitete, o Mokumas II techninių atidėjinių klausimus nagrinėja Kapitalo valdymo komitetas.

Rezervų rizika Mokumas II standartinėje formulėje yra išreikšta kintamumo parametru.

6 grafikas rodo Bendrovės neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio ir atitinkamų standartinių nuokrypių pasiskirstymą pagal draudimo rūšis.

Rezervų rizika pagal draudimo rūšis

6 grafikas. Bendrovės rezervų rizikos standartiniai nuokrypiai

Grafikas viršuje rodo, kad 96% Bendrovės numatomų išmokų tiksliausio įverčio standartinėje formulėje yra taikomas kintamumo parametras nuo 5% iki 11%. Didesni standartiniai nuokrypiai taikomi mažą numatomų išmokų tiksliausio įverčio dalį sudarančioms draudimo rūšims.

Informacija apie techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizę yra pateikiama D.2.4. skyriuje.

Be rizikos profilio limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius draudimo rizikos rodiklius (KRI):

- kombinuotą rodiklį (COR);
- rezervų pakankamumo rodiklį;
- draudimo portfelių klasifikavimą pagal rezultatus.

Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas žalas ir išlaidas dalinant iš uždirbtų įmokų bei yra vienas iš pelningumo matų. Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kiekvieną mėnesį.

Rezervų pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinių rezervų už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su rezervų suma praėjusių metų pabaigai. Rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kartą per ketvirtį siekiant užtikrinti, kad Bendrovės numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny yra pakankamas įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus.

Siekiant tinkamai įvertinti atskirų produktų rizikas, draudimo portfeliai yra klasifikuojami atsižvelgiant į prisiimtas rizikas bei vykdomus planus.

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2020 metais buvo Bendrovei priimtina lygyje.

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas

Bendrovė draudimo riziką valdo stebėdama rizikos profilio, rizikos tolerancijos limitus ir pagrindinius rizikos rodiklius. Jei stebimų limitų ar rodiklių panaudojimas viršija Bendrovės nusistatytą priimtą lygį, Bendrovė gali imtis atitinkamų veiksmų:

- nebeplatinti produkto;
- peržiūrėti produkto kainodarą;
- įsigyti papildomą persidraudimą.

C.1.2.1. Persidraudimas

Bendrovė draudimo riziką valdo prisiimtus įsipareigojimus perdraudama kitose draudimo / perdraudimo įmonėse. Persidraudimo tikslas – parinkti ir įgyvendinti persidraudimo programas, užtikrinančias kiekvienos draudimo rūšies saugų vykdymą, sumažinti prisiimamą riziką bei sustiprinti Bendrovės finansinius pajėgumus ir patikimumą. Persidraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas. Pasirinkdama perdraudimą Bendrovė vadovaujasi saugaus, skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo principais.

Bendrovės prisiimtų draudimo rizikų valdymui Bendrovė naudoja automatinio (obligatorinio) ir fakultatyvinio perdraudimo sutartis. Obligatorio perdraudimo programų tikslas yra suteikti Bendrovei galimybę prisiimti absoliučią daugumą rizikų bei optimizuoti fakultatyvinio perdraudimo poreikį. Perdraudimo programų limitai nustatomi atsižvelgiant į stambių rizikų skaičių ir dydį bei įvertinant galimą žalų akumuliaciją. Akumuliacijos modeliavimui Bendrovė, pritraukdama išorinius partnerius, siekia pasitelkti užsienio ekspertų geriausią patirtį ir kompetenciją. Bendrovė, įvertindama rizikos bei ekonominius kriterijus, siekia visose obligatorio perdraudimo programose turėti automatinius perdraudikų limito atstatymus.

Bendrovės persidraudimo programa ir strategija peržiūrima kiekvienais metais. Siekiant išlaikyti atitinkamą rizikos lygį, Bendrovė reguliariai stebi ir vertina persidraudimo programos pokyčių poreikį.

C.2. Rinkos rizika

Bendrovė vykdydama investavimo veiklą susiduria su rinkos rizika.

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

Bendrovė susiduria su šiomis rinkos rizikos subkategorijomis:

- palūkanų normos rizika
- nuosavybės vertybinių popierių rizika
- turto rizika
- skirtumo rizika
- koncentracijos rizika
- valiutos kurso rizika

C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Bendrovės Rinkos rizikos valdymo politika nustato reikalavimus rinkos rizikos valdymui, taip pat pagrindinius reikalavimus rinkos rizikos nustatymui, vertinimui, ataskaitų teikimui ir valdymo veiksams.

Rinkos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta rinkos rizikos rodiklių ir limitų sistema, kuri padeda laiku įvertinti rinkos rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės rinkos rizikos lygiui. Tikrinama, ar rinkos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino rinkos rizikos lygio. Rinkos rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitus pagal standartinės formulės rizikų kapitalo reikalavimus bei papildomus pagrindinius rinkos rizikos rodiklius ir limitus.

Lentelėje pateikiamas Bendrovės rinkos rizikos kapitalo reikalavimas pagal submodulius:

Rinkos rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Palūkanų normos rizika	6.319	6.601
Nuosavybės VP rizika	3.994	3.912
Turto rizika	5.110	4.385
Skirtumo rizika	10.774	5.610
Koncentracijos rizika	9.437	4.757
Valiutos kurso rizika	1.079	709
Diversifikacija	(15.437)	(11.033)
Kapitalo reikalavimas	21.275	14.941

7 lentelė. Bendrovės rinkos rizikos kapitalo reikalavimai

Pagrindinės Bendrovės rizikos pagal kapitalo reikalavimą yra palūkanų normos, nekilnojamo turto, skirtumo ir koncentracijos rizikos. Didžiąją dalį bendrovės turimų kolektyvinio investavimo subjektų, taikomas skaidrumo metodas, todėl šios investicijos daro įtaką visų rinkos rizikos (išskyrus nekilnojamo turto) submodulių rezultatams.

2019 m. pabaigoje pasibaigė pereinamojo laikotarpio išimtis, kuri buvo taikoma Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta. Nuo 2020 m. kapitalo reikalavimas nemažinamas ir į skirtumo rizikos ir koncentracijos rizikos kapitalo reikalavimų skaičiavimus taikomas 100% atitinkamų pozicijų vertės.

Vertinant rinkos riziką pagal standartinę formulę bei investicijoms į kolektyvinio investavimo subjektus pritaikius skaidrumo metodą, finansinio turto pasiskirstymas kiekviename rinkos rizikos submodulyje pateiktas lentelėje žemiau:

2020	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	251.029	15.941	-	19.389	-	13.625	299.984
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.525	4.169	2.451	-	9.145
Turto rizika	-	-	-	-	20.441	-	20.441
Skirtumo rizika	107.500	15.941	-	9.581	-	-	133.023
Koncentracijos rizika	251.029 ²	15.941	2.525	23.558	17.932	-	310.985

2019	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	228.437	8.895	-	19.388	-	10.729	267.448

² Tiek į 2020, tiek į 2019 m. koncentracijos rizikos vyriausybės skolos vertybinių popierių sumą įtraukiamos visos pozicijos, įskaitant Europos Sąjungos valstybių narių pozicijas, išreikštos nacionaline valiuta, kurioms taikomas 0% rizikos koeficientas.

Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.195	3.768	2.834	-	8.797
Turto rizika	-	-	-	-	17.541	-	17.541
Skirtumo rizika	98.851	8.895	-	9.931	-	-	117.677
Koncentracij os rizika	228.437	8.895	2.195	23.154	15.555	-	278.235

8 lentelė. Finansinio turto pasiskirstymas pagal rizikos submodulius

Be rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitų Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius rinkos rizikos rodiklius (KRI) ir limitus:

- investavimo limitų sistemą;
- maksimalų sukauptą nuostolį;
- turto ir įsipareigojimų neatitikimą.

Toliau apžvelgiami pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI) ir limitai.

Investavimo limitų sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo strategijos dalis, nustatanti Bendrovės leidžiamų finansinių priemonių tipus ir jų diversifikavimo limitus, likvidumo reikalavimą bei sandorių šalies rizikos ribas remiantis išorinių kredito reitingų agentūrų vertinimais.

Bendrovė taip pat stebi sukauptą nuostolį. Maksimalaus sukaupto nuostolio limitas nustatytas atsižvelgiant į Bendrovei priimtą lygį. Jei pasiekiami maksimalaus nuostolio limito riba, Bendrovės vadovybė priima sprendimus dėl tolesnių veiksmų atsižvelgiant į aplinkybes, kurios darė įtaką nuostolio atsiradimui.

Turto ir įsipareigojimų valdymo sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo strategijos dalis, apibrėžianti Bendrovės turto ir įsipareigojimų valdymo metodus. Turto ir įsipareigojimų valdymas Bendrovėje yra nuolatinis procesas. Turto ir įsipareigojimų neatitikimai daugiausia atsiranda valiutų, terminų ir palūkanų srityse. Valiutų neatitikimas atsiranda, kai turtas ir įsipareigojimai yra pasirašyti skirtingomis valiutomis. Terminų neatitikimas atsiranda, kai įsipareigojimų pinigų srautai pasiskirstę skirtingu laikotarpiu nei atitinkamų investicijų pabaigos terminai.

Bendrovės stebimi pagrindiniai rinkos rizikos rodikliai 2020 metais buvo Bendrovei priimtiname lygyje. Kitiems rinkos rizikos rodikliams priartėjus ar viršijus nustatytus limitus, buvo analizuojamos priežastys ir esant poreikiui imtasi atitinkamų veiksmų.

Toliau pateikiama atskirų rizikos subkategorijų mokumo kapitalo reikalavimo pokyčiai ataskaitiniu laikotarpiu bei kita susijusi informacija.

C.2.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus finansinių priemonių ar turto vertei ar svyruojant dabartinei prognozuojamų įsipareigojimų pinigų srautų vertei, pasikeitus rinkos palūkanų normų struktūrai ar svyruojant nerizikingų palūkanų normoms.

Palūkanų normos kapitalo reikalavimas yra skaičiuojamas kaip kapitalo įtaka padidėjus ar sumažėjus palūkanų normoms, o bendras kapitalo reikalavimas paskaičiuojamas kaip didesnis dydis palūkanų normų padidėjimo ar sumažėjimo atveju.

Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Palūkanų normų padidėjimo įtaka	6.319	6.601
Palūkanų normų sumažėjimo įtaka	343	667

9 lentelė. Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimai

2020 ir 2019 metais įtaką palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimo pokyčiui turėjo palūkanų normos kreivės pokyčiai bei nežymūs investicinio portfelio struktūros pokyčiai. Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas 2020 m. siekė 6.319 tūkst. Eur (2019 m – 6.601 tūkst. Eur).

Palūkanų normos rizika apima visą su palūkanų norma susijusį turtą ir techninius atidėjinius. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimą ir jo atitikimą Rizikos apetito limitams.

C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika

Nuosavybės vertybinių popierių rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl akcijų rinkos kainų ar jų svyravimų.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimas skaičiuojamas 1 ir 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais, taikant standartinį nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį ir lygus nuosavų lėšų nuostoliui, kuris būtų patirtas šiais momentinio sumažėjimo atvejais: 1 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 39 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą bei 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 49 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą.

1 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, reguliuojamų rinkų biržų prekybos sąrašus. 2 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios nėra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, biržų prekybos sąrašus, nebiržiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, biržos prekės, kitos alternatyvios investicijos ir netiesioginės pozicijos.

Atliekant simetrinį standartinio nuosavybės vertybinių popierių kapitalo poreikio patikslinimą naudojamas EIOPA patvirtintas dydis, nustatytas remiantis dabartinio atitinkamų vertybinių popierių kainų lygio indekso ir tų kainų per atitinkamą laikotarpį indekso svertinio vidurkio funkcija, kaip tai apibrėžta EIOPA metodologijoje. Simetrinis tikslinimas negali būti mažesnis negu – 10 proc. ir didesnis negu 10 proc.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	973	854
2 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	3.212	3.230
Diversifikacija	(191)	(173)
Kapitalo reikalavimas	3.994	3.911

10 lentelė. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimai

1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimo padidėjimui daugiausiai įtakos turėjo dalies nuosavybės vertybinių popierių, kuriems skaičiuojamas 1 tipo kapitalo poreikis, vertės padidėjimas.

2 tipo pozicijoms priskiriama investicijos į kolektyvinio investavimo subjektus kuriems nėra taikomas skaidrumo vertinimo metodas bei naudojamų automobilių vertė. Bendrovė strateginių investicijų į susijusias įmones neturėjo.

C.2.3. Turto rizika

Turto rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl nekilnojamojo turto rinkos kainų ar jų svyravimų.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas yra lygus skirtumui tarp nuosavų lėšų ir momentinio 25 proc. nekilnojamo turto vertės pokyčio.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Nekilnojamo turto savo reikmėms kapitalo reikalavimas	4.735	4.010
Investicinio turto kapitalo reikalavimas	375	375
Kapitalo reikalavimas	5.110	4.385

11 lentelė. Turto rizikos kapitalo reikalavimai

Bendrovės nekilnojamo turto pozicijas sudaro nuosavoms reikmėms naudojamas ir investicinis turtas. Mokumo II skaičiavimams nekilnojamo turto vertė pateikiama tikraja verte. Investicinio turto vertinimas buvo atliktas 2020 m. lapkričio 18 d.

C.2.4. Skirtumo rizika

Skirtumo rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius dėl palūkanų normų pokyčio ir jų poveikio įtakos turto ir įsipareigojimų būsimų pinigų srautų neatitikimui laiko atžvilgiu.

Skirtumo rizikos kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas kaip obligacijų skirtumų įtakos rezultatas, atsižvelgiant į obligacijų trukmę bei tarptautinių kredito reitingų vertinimo agentūrų nustatytus kredito reitingus. Turto sumos, kurios generuoja skirtumo riziką išaugo, nes nuo 2020 m. skaičiuojant kapitalo reikalavimą nebetaikomi standartinių parametru sumažinimai Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų obligacijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta. Bendrovės Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės obligacijų, kurios išleistos kita Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta nei nacionaline valiuta, vertė 2020 m. pabaigoje siekė 107,5 mln. eurų ir, pritaikius 100 proc. standartinio parametro, šios investicijos skirtumo rizikos submodulyje sukūrė papildomą 4,2 mln. eurų kapitalo reikalavimą. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant skirtumo rizikos kapitalo reikalavimą.

Obligacijų reitingas	Kapitalo reikalavimas 2020	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	1.828	3,0
BBB	7.418	2,9
BB	641	2,3
B	44	1,4
CCC		
Reitingo neturi	843	2,0
Iš viso:	10.774	

Obligacijų reitingas	Kapitalo reikalavimas 2019	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	1.012	3,5
BBB	3.774	2,7
BB	603	2,6
B	13	1,0
CCC		
Reitingo neturi	208	1,8
Iš viso:	5.610	

12 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus 2020 ir 2019 metais.

C.2.5. Koncentracijos rizika

Rizika, kylanti dėl turto portfelio diversifikacijos trūkumo arba dėl didelės sandorio šalies rizikos, įskaitant vieno emitento vertybinius popierius, verslo partnerius ar skolininkus, yra traktuojama kaip koncentracijos rizika.

Nuo 2020 m., investicijoms į Europos ekonominės erdvės valstybių valdžios obligacijas, kurios išleistos kita nei nacionaline Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta, koncentracijos rizika skaičiuojama taikant 100 proc. standartinio parametro. Tai lėmė kapitalo reikalavimo dėl koncentracijos rizikos padidėjimą.

Bendrovės pozicijos, išskyrus Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės obligacijas bei vieną įmonių obligaciją, pozicijos neviršija santykinų pozicijų limitų.

C.2.6. Užsienio valiutos rizika

Valiutos kurso rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl valiutos keitimo kurso ar jo svyravimų.

Euras yra dominuojanti valiuta vertinant Bendrovės turto ir įsipareigojimų straipsnius. Valiutos kurso rizika Bendrovėje atsiranda vertinant valiutines pozicijas į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą bei išskiriant draudimo įsipareigojimus užsienio valiuta. Būtent draudimo įsipareigojimų vertė užsienio valiuta 2020 m. pabaigai buvo didesnė negu 2019 m.

Valiutos kurso rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Kapitalo reikalavimas valiutos kursui padidėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	1.079	615
Kapitalo reikalavimas valiutos kursui sumažėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	0	95
Kapitalo reikalavimas	1.079	709

13 lentelė. Valiutos kurso rizikos kapitalo reikalavimai

Valiutos rizikos kapitalo reikalavimas kito dėl valiutos pozicijų pasikeitimo investicijose, vertinamose skaidrumo metodu.

C.3. Kredito rizika

Kredito rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti dėl vertybinių popierių emitentų, sandorio šalių ir kitų skolininkų, kurie turi įtakos Bendrovei, mokumo būklės pokyčių ir pasireiškianti kaip sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, ypač dėl pagrįstų bankrotų atvejų, skirtumo rizikos (angl. spread risk) arba rinkos rizikos koncentracijos.

Informacija apie skirtumo rizika yra pateikta C.2.4. Skirtumo rizika skyriuje apie rinkos rizikos koncentracija – C.2.5. Koncentracijos rizika skyriuje.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Kredito rizikos valdymas, be kitų galimų dalykų, apima:

- rizikos, susijusios su atskiru ūkio subjektu, subjektų grupe, sektoriaus ar šalies, ribų nustatymą;
- portfelio diversifikavimą;
- įkeisto turto nustatymą;
- sandorių sudarymą, siekiant sumažinti kredito riziką, t. y. finansinės priemonės pardavimą, išvestinės apsidraudimo priemonės uždarymą.

Kredito rizikos valdymas Bendrovėje atliekamas nuolat įvertinant:

- papildomą garantiją iš sandorio šalies, siekiant sumažinti prisiimtą riziką iki priimtino lygio;
- sandorio šalies ar sandorio šalių grupės rizikos dydį, vienos sandorio šalies kredito koncentracijos rizikos dydį, kredito reitingą, pramonės šaką ir šalį, įskaitant ir galimus rizikos dydžių padidėjimus, jei tikėtini rinkos pokyčiai;
- tikėtiną sisteminę riziką, kylančią iš rinkų tarpusavio priklausomybės ir galinčią daryti įtaką daugeliui sandorio šalių vienu metu.

Lentelėje apačioje pateikiamas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimas pritaikius skaidrumo metodą kolektyvinio investavimo subjektams.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimas skaičiuojamas 1 ir 2 tipo pozicijoms:

- 1 tipo pozicijas sudaro perdraudimo techninių atidėjinių ir perdraudimo gautinų sumų pozicijos bei pinigai bankuose. Šios pozicijos yra nediversifikuojamos ir dažniausiai turi individualius reitingus;
- 2 tipo pozicijas sudaro su draudimo veikla susijusios ir kitos gautinos sumos bei kitas turtas. Šio tipo pozicijos yra diversifikuojamos ir nėra reitinguojamos.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas	2020	2019
1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas	5.554	4.258
2 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas	622	960
Diversifikacija	(141)	(200)
Kapitalo reikalavimas	6.034	5.018

14 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimai

1 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas vertinant kiekvienos individualios pozicijos nuostolį dėl įsipareigojimų nevykdymo, kuris lygus vienos pozicijos priklausančių sandorio šalių nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo sumai. Perdraudimo sutartims papildomai įvertinamas rizikos mažinimo poveikis, užtikrinimo priemonės.

2 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas yra lygus nuosavų lėšų nuostoliui dėl 15 proc. momentinio sumažėjimo, išskyrus pozicijas, kurios pradėtos daugiau kaip 90 dienų ir yra nuvertinamos 100%.

Toliau pateikiamas su Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika susijęs finansinis turtas 2020 ir 2019 m. pabaigoje:

2020 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	Neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.029	12.294	302	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	1.605
Perdraudimo gautinos sumos	282	2.952	150	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	-	15.982	-
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	777	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	738

Kitas turtas	-	-	-	1.797
Iš viso	1.311	15.246	17.211	4.140
				37.908

2019 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	Neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	944	9.253	531	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	3.482
Perdraudimo gautinos sumos	402	2.654	99	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	731	6.954	-
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	375	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	566
Kitas turtas	-	-	-	2.347
Iš viso	1.346	12.638	7.959	6.395
				28.338

15 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos finansinis turtas pagal kredito reitingus 2020 ir 2019 metais.

Bendrovė kredito ir finansinių institucijų pozicijas, kurios neturi pripažintos institucijos kredito vertinimo, traktuoja kaip neturinčias reitingų.

Didžiausią įtaką su sandorio šalies rizika susijusio turto padidėjimui turėjo didesnis pinigų kiekis laikomas atsiskaitomosiose sąskaitose laikotarpio pabaigai.

C.4. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir neprarandant vertės realizuoti turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus. Bendrovei reguliariai tenka naudoti turimus grynuosius pinigus išmokoms padengti.

Likvidumo rizika valdoma vadovaujantis Likvidumo rizikos politika, kuri nustato pagrindinius reikalavimus, principus ir metodus, susijusius su likvidumo rizikos apibrėžimu, identifikavimu, matavimu, stebėjimu ir valdymu, ribojimu ir ataskaitų teikimu Bendrovėje. Bendrovėje išskiriamos šios likvidumo rizikos kategorijos:

- finansavimo likvidumo rizika: rizika, kad Bendrovė gali nesugebėti likviduoti turto, išsaugoti finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų, ir/ar perteklinių ir/ar neįgyvendinamų tokio finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų sąlygų rizika, ir/ar finansavimo praradimo ar apribojimo rizika.
- užsienio valiutos likvidumo rizika: rizika, kad realūs ir/ar numatomi būsimi atitinkamos valiutos išeinantys pinigų srautai neatitiks tikėtinų tos pačios valiutos įplaukų.
- dienos likvidumo rizika: rizika, kad išsaugs reikalavimai likvidumui darbo dienos metu dėl gaunamų atsiskaitymų užlaikymų ir/ar dėl problemų klientų aptarnavimo vietose ar kitose atsiskaitymo sistemose.

Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis bei nustatyti limitai jo dydžiui. Vykdoma likvidumo portfelio dydžio stebėseną, įskaitant kiekybinį galimų sąnaudų ir finansinių nuostolių, atsirandančių dėl priverstinio pardavimo, įvertinimas. Bendrovės investiciniame portfelyje laikomi skirtingo termino skolos vertybiniai popieriai.

Apačioje pateikiama Bendrovės Mokumas II finansinio turto, techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus finansinių ataskaitų dieną:

2020 m.	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	13.015	209.218	71.597	293.830
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	7.196	4.616	1.813	13.625
Pinigai ir jų ekvivalentai	15.982			15.982
Finansinis turtas iš viso	36.193	213.833	73.410	323.437
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(103.671)	(50.477)	(27.032)	(181.179)

Finansiniai įsipareigojimai	(2.569)			(2.569)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(6.445)			(6.445)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(112.685)	(50.477)	(27.032)	(190.194)
Grynoji pozicija 2020 m. gruodžio 31 d.	(76.492)	163.357	46.378	133.243

2019 m.	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	28.760	185.258	49.037	263.055
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	11.389	4.398	1.578	17.366
Pinigai ir jų ekvivalentai	7.685			7.685
Finansinis turtas iš viso	47.834	189.656	50.616	288.106
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(100.822)	(46.250)	(28.950)	(176.022)
Finansiniai įsipareigojimai	(2.018)			(2.018)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(7.506)			(7.506)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(110.346)	(46.250)	(28.950)	(185.546)
Grynoji pozicija 2019 m. gruodžio 31 d.	(62.512)	143.406	21.666	102.560

16 lentelė. Finansiniai srautai pagal terminus

Bendrovės investicinis portfelis yra diversifikuotas: investuojama į skirtingo termino finansines priemones, atsižvelgiant į numatomus išmokėjimus, taip siekiant subalansuoti finansinius srautus. Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis, kuriame laikomos likvidios finansinės priemonės, kurios galėtų būti likviduotos esant nenumatytiems išmokėjimams.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai, apskaičiuota pagal Deleguotojo Reglamento 260 straipsnio 2 dalį, yra lygi 1.291 tūkst. eurų. 2019 metų pabaigoje ši suma sudarė 3.065 tūkst. eurų.

C.5. Operacinė rizika

C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika

Operacinė rizika – nuostolių rizika, atsirandanti dėl netinkamų arba klaidingų vidaus procesų, darbuotojų, sistemų ar išorės veiksnių. Bendrovėje operacinė rizika valdoma atsižvelgiant į rizikų apetitą ir vadovaujantis Rizikų valdymo strategijos reikalavimais. Išskiriamos tokios operacinės rizikos subkategorijos:

- saugumo rizika – rizika patirti nuostolius, kurie atsiranda priėmus neveiksmingus ar netinkamus verslo saugumo sprendimus dėl apsaugos nuo netinkamų žmogaus atliekamų veiksmų, išorinių veiksnių ar veiklos, kuria pažeidžiami įstatymai;
- teisinė rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius nesilaikant galiojančių įstatymų, vidaus taisyklių ar sutartinių įsipareigojimų, kai tokie pažeidimai gali atsirasti netinkamai arba pavėluotai įdiegus teisės aktus arba neteisingai interpretuojant jų nuostatas;
- žmogiškųjų išteklių (žmonių) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl nepakankamos ar neveiksmingos personalo politikos, žmogiškųjų klaidų, įskaitant netinkamai sukurtus procesus ar netinkamą jų įgyvendinimą;
- IT sistemos rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl taikomų informacinių technologijų, kurios neatitinka verslo reikalavimų, neužtikrina tinkamo duomenų vientisumo, konfidencialumo, atpažinimo, atskaitingumo, autentiškumo, patikimumo ir prieinamumo, arba kurios buvo netinkamai įdiegtos arba neveikia taip, kaip numatyta;
- procesų valdymo rizika.

C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Operacinės rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta operacinės rizikos incidentų ir rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Operacinės rizikos valdymas yra ypač susijęs su:

- darbuotojų veikla;
- darbuotojų kvalifikacija ir jos ugdymu pagal Bendrovės poreikius;

- darbuotojų, klientų ir kitų asmenų nusikalstamos veiklos prieš Bendrovę prevencija;
- Bendrovės fizine ir IT sauga;
- informacijos ir duomenų sauga;
- procesų valdymo rizika:
  - klientų, produktų ir verslo praktika – nuostoliai, atsirandantys neplanuotai praleidus užduotis; atskiriems klientams netinkamai atlikus jų pareigas (įskaitant reikalavimus būti sąžiningais ir atsakingais); dėl produkto pobūdžio ar struktūros (t. y. netinkamai sukurti produktai, neįgyvendintos procedūros ir t.t.);
  - transakcijų vykdymas, parodymas ir procesų valdymas – nuostoliai, patirti dėl klaidų vykdant sandorius ar valdant procesus, susijusius su santykiais su rangovais ir tiekėjais;
  - atsirandanti dėl trečiųjų šalių teikiamų paslaugų (užsakomųjų paslaugų), ypač, kai tokios paslaugos yra labai svarbios Bendrovės veiklai.

Operacinė rizika nustatoma:

- renkant ir analizuojant informaciją apie operacinės rizikos incidentus ir jų atsiradimo priežastis. Visi incidentai turi būti registruojami, privalomai nurodant incidento datą, pateikiant jo trumpą aprašą, nurodant jo trukmę, padalinio, kuriame įvyko incidentas, pavadinimą, incidento priežastis, įskaitant ryšį su kitomis rizikos rūšimis, dėl incidento patirtus faktinius ir potencialius nuostolius, laiką incidento padariniams šalinti, taikomus incidento valdymo veiksmus, kitą svarbią informaciją;
- padaliniais pildant įsivertinimo anketas, siekiant nustatyti potencialius operacinės rizikos incidentus.

Operacinė rizika vertinama ir matuojama:

- nustatant įvykusio operacinės rizikos incidento poveikį;
- įvertinant potencialių operacinės rizikos incidentų, kurie gali įvykti Bendrovės veikloje, poveikį.

Bendrovė stebi šiuos pagrindinius operacinės rizikos rodiklius (KRI):

- personalo kaitos rodiklį;
- svarbiausių informacinių technologijų sistemų sutrikimų skaičių;
- operacinės rizikos incidentų skaičių ir sumą;
- saugos incidentų skaičių;
- skundų skaičių.

Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas pagrindinių sistemų sutrikimų analizei, kaupiama informacija, analizuojamos priežastys ir sudaromi rizikos mažinimo veiksmai. Tuo tikslu yra stebimas pagrindinių sistemų pasiekiamumo rodiklis. Pažymėtina, kad metų eigoje nebuvo sistemų kritinių prastovų.

Eilė rodiklių yra skirta identifikuoti bei įsivertinti rizikas Bendrovės procesuose - apskaitos, pardavimų, draudimo rizikos vertinimo, žalių reguliavimo, projektų valdymo, veiklos tęstinumo užtikrinimo, personalo rizikos ir kt.

Tokia sistema padeda įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius, taip pat veiksnius, kurie gali daryti įtaką Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Tikrinama, ar operacinės rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino operacinės rizikos lygio. Reikšmingos operacinės rizikos nurodomos rizikų žemėlapyje ir aptariamos Bendrovės Valdyboje.

Be operacinės rizikos rodiklių, Bendrovėje stebimas ir mokumo kapitalo reikalavimas operacinei rizikai. Lentelėje apačioje pateikiamas operacinės rizikos kapitalo reikalavimas:

Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas	2020	2019
Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas	7.729	7.796

17 lentelė. Operacinės rizikos kapitalo reikalavimai

Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas išliko praėjusių metų lygyje.

2020 m. kovo 11 d. Pasaulinė sveikatos organizacija koronaviruso (toliau – COVID-19) protrūkį paskelbė pandemija, o Lietuvos Vyriausybė nuo 2020 m. kovo 16 d. visoje šalyje paskelbė karantiną. Reaguodamos į galimai rimtą COVID-19 grėsmę visuomenės sveikatai, Lietuvos Vyriausybės institucijos ėmėsi priemonių protrūkiui sustabdyti – buvo apribotas žmonių judėjimas tarp šalių, apribotas užsieniečių patekimas į šalį ir „uždaryti“ tam tikri ekonominiai sektoriai.

Platesnis šių įvykių poveikis apima:

- verslo operacijų ir ekonominės veiklos Lietuvoje sutrikdymą ir platesnį poveikį tiekimo grandinėms tiek iš tiekėjų, tiek iš vartotojų pusės;
- reikšmingą verslo tam tikruose sektoriuose sutrikdymą tiek Lietuvoje, tiek rinkose, kurios labai priklauso nuo užsienio tiekimo grandinės, taip pat į eksportą orientuoto ir labai nuo užsienio rinkų priklausomo verslo sutrikdymą; paveikti sektoriai, be kitų, apima prekybos ir transporto sektorių, kelionių ir turizmo, pramogų, gamybos, statybų, mažmeninės prekybos, švietimo ir finansų sektorių;
- pastebimą laikiną nebūtinosios svarbos prekių ir paslaugų paklausos sumažėjimą;
- ekonominio netikrumo padidėjimą, kas reiškia didesnę turto kainų ir valiutų kursų svyravimą.

Bendrovės ne gyvybės draudimo pasirašytų įmokų kritimas buvo nulemtas COVID-19 pandemijos, tačiau Bendrovė išliko pelninga, veikla liko nesutrikdyta. Bendrovė tiek 2020 m., tiek ir dabar įgyvendina priemones, apimančias prevencinius veiksmus siekiant užtikrinti darbuotojų saugą (darbas iš namų) ir nepertraukiamą klientų aptarnavimą.

Dėl COVID-19 ar nuotolinio darbo nebuvo identifikuota reikšmingų operacinės veiklos sutrikimų, yra nuolat užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas

C.6. Kita reikšminga rizika

Bendrovėje prie kitų reikšmingų rizikų priskiriamos reputacinė bei strateginė rizikos.

Reputacinė rizika – tai rizika, kad Bendrovės reputacija gali blogėti veikiamą veiklos sutrikimų atsiradimo, sistemos saugumo pažeidimų, negebėjimo išspręsti problemų, susijusių su klientais.

Strateginė rizika – tai rizika, kad strateginiai Bendrovės tikslai, verslo strategijos ir išteklių naudojimas gali būti nesuderinti tarpusavyje.

Reputacijos ir strateginė rizikų valdymas įgyvendintas naudojant rizikos žemėlapi, kuris skirtas rizikoms nustatyti bei parengti tokių rizikų valdymo ir stebėsenos veiksmų planus. Strateginė rizika gali padidėti, jeigu vyriausybė nuspręš pakeisti mokesčių sistemą ar atsiras kitos aplinkybės, reikšmingai darančios įtaką strategijos įgyvendinimui. Tokiu atveju reikėtų peržvelgti visą Bendrovės strategiją. Kita strateginė rizika – nesugebėjimas įvykdyti tokių strateginių planų kaip Bendrovės pelningumas ilguoju laikotarpiu. Reputacinė rizika yra svarbi Bendrovei, todėl didelis dėmesys skiriamas paslaugų gerinimui ir klientų aptarnavimui.

Išorinės rizikos apibrėžiamos kaip sąlygos, situacijos ar tendencijos, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniam pajėgumui, konkurencinei padėčiai ar reputacijai per apibrėžtą ateities laikotarpį ir kurių realizavimosi tikimybę ir poveikį Bendrovė siekia suprasti ir kiekybiškai įvertinti. Išorinės rizikos yra valdomos naudojant išorinių rizikų žemėlapi, kuris taip pat ne rečiau kaip kas ketvirtį aptiriamas ir peržiūrimas Bendrovės Valdyboje.

C.7. Kita informacija

C.7.1. Nebalansiniai straipsniai

2020 metų pabaigai Bendrovė nebalansinių straipsnių, kurie būtų vertinami Mokumo II ataskaitose, neturėjo.

C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą galimiems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikomas įvairių tipų rizikoms įvertinti:

- su Bendrovės veikla susijusią riziką, užtikrinti tinkamą jos valdymo procesą;
- ar Bendrovės kapitalas ir jo paskirstymas užtikrina pakankamą rizikos padengimą galimų įvykių atveju;
- ar Bendrovė galės įgyvendinti strateginiuose planuose numatytus tikslus.

Atlikdama testavimą Bendrovė naudoja jautrumo analizę, scenarijaus analizę ir atvirkštinį testavimą. Scenarijai testavimui nepalankiausiomis sąlygomis sudaromi taip, kad apimtų skirtingų rizikų kategorijų įvykius.

Jautrumo testai ir scenarijaus analizės atliekamos vadovaujantis prielaida, kad rizikos veiksnio pokytis realizuojamas visa apimtimi paskutinę laikotarpio, kuriam buvo taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, dieną ir vertinamas tiesioginis šokų poveikis Bendrovės finansinei padėčiai (įsipareigojimų padidėjimas, turto sumažėjimas ar tiesioginis poveikis nuosavoms lėšoms). 2020 metais testavimas nepalankiausiomis sąlygomis buvo atliktas remiantis 2020 m. rugsėjo 30 d. duomenimis.

Standartiniai jautrumo testai taikomi palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių, kredito (perdraudiko įsipareigojimų nevykdymo ir turto koncentracijos), techninių atidėjinių nuostolingumo padidėjimui ir kitoms rizikoms. 2020 metais Bendrovės atliktų jautrumo testų rezultatai, rodantys įtaką Bendrovės mokumo koeficientui pateikiami lentelėje:

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p.p.
Palūkanų normos rizika (+100 bp)	Rinkos rizika	(5)
Palūkanų normos rizika (-100 bp)	Rinkos rizika	(9)
Akcijų kainų kritimas 50%	Rinkos rizika	(4)
Nekilnojamo turto kainų kritimas 30%	Rinkos rizika	(7)
Vyriausybės skolos vertybinių popierių rizika ³	Rinkos rizika	(22)
Nuostolingumo rodiklio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(21)
Neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(18)
Mirtingumo tikimybės sumažėjimas 20%	Draudimo rizika	(1)
Didžiausio perdraudiko kredito reitingo sumažinimas per 1 kredito kokybės žingsnį	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(7)
Dviejų didžiausių emitentų su žemiausiu kredito reitingu bankrotas	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(34)

18 lentelė. Jautrumo testų analizės rezultatai.

³ Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių vertybiniams popieriams netaikomas 0 rizikos koeficientas, taikomi yra įmonių vertybinių popierių rizikos koeficientai.

2020 metais atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo nagrinėti šie scenarijai:

- katastrofinis scenarijus (audra ir potvynis) – nagrinėtas scenarijus, kuomet dėl dviejų vėjo audrų ir potvynių, įvykusių per dvi savaites, patiriamos reikšmingos žalos.
- katastrofinis scenarijus – nagrinėtas scenarijus, kuomet per metus Bendrovė patiria 5 dideles žalas.
- didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei įvykus 2 didžiausioms tikėtinioms Bendrovės draudimo portfelio žaloms.
- palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- ekonominis scenarijus – scenarijus nagrinėja ekonominio nuosmukio situaciją, kurios metu krenta investicinio portfelio vertė. Scenarijus taip pat įvertina techninių atidėjinių padidėjimą dėl žalų infliacijos.
- operacinės rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėjo įtaką Bendrovės mokumo situacijai, tuo atveju jei Bendrovė gautų 2 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės apyvartos baudą dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo.

Scenarijų analizės rezultatai apskaičiuoti naudojant 2020 m. rugsėjo 30 d. duomenis ir parodo įtaką Bendrovės mokumo koeficientui. Rezultatai pateikiami lentelėje apačioje.

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p. p.
Katastrofinis scenarijus (audra ir potvynis)	Draudimo rizika	(11)
Katastrofinis scenarijus	Draudimo rizika	(10)
Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus	Draudimo rizika	(42)
Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(26)
Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(29)
Ekonominis scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(47)
Operacinės rizikos scenarijus	Operacinė rizika	(8)

19 lentelė. Scenarijų analizės rezultatai.

Nepalankiausio scenarijaus rezultatų analizė parodė, kad didžiausią įtaką Bendrovei turėtų ekonominis scenarijus. Net ir nepalankiausio scenarijaus atveju Bendrovės mokumo koeficientas išliktų virš 100 proc. ir tenkintų Direktyvos reikalavimus.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turėtų ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsikeisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turtą ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimo savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

- Pagal numatytąjį vertinimo metodą draudimo ir perdraudimo įmonės turtą ir įsipareigojimus vertina naudodamos to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.
- Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turtą ir įsipareigojimus vertina naudodama atsižvelgiant į skirtumus patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje. Patikslinimai atspindi turtui ar įsipareigojimams būdingus veiksniai (būklę, vietą, įvesties duomenų mastą ar pačių rinkų, kuriose stebimi įvesties duomenys, mastą).

Bendrovė naudoja kotiruojamas rinkos kainas remdamasi aktyvioms rinkoms skirtais kriterijais. Jei kriterijai netenkinami, taikomi alternatyvūs vertinimo metodai, kuriuos naudojant daugiau naudojami rinkos įvesties duomenys.

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama:

- rinkos metodu – naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės;
- pajamų metodu, pagal kurį būsimos sumos (pvz., pinigų srautai, pajamos arba išlaidos), perskaičiuojamos į vieną dabartinę sumą, traktuojamą tikrąja verte;
- išlaidų metodu, kuris atspindi sumą, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti.

Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir Mokumas II skirtumų aprašymas

Toliau pateikiami skirtumai tarp Bendrovės finansinių ataskaitų, sudarytų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus turto ir įsipareigojimų straipsnių ir analogiškų straipsnių Mokumas II ataskaitose. Skirtumai atsiranda tuose straipsniuose, kurie ataskaitose pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra vertinami kitais metodais, nei to reikalauja Mokumas II taisyklės.

Mokumas II balansinės ataskaitos turto ar įsipareigojimų straipsnis	Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų Mokumas II tikslais skirtumai		
	2020 suma	2019 suma	Paaiškinimai
Nematerialus turtas	(3.590)	(3.331)	Eliminuojama, nes tai nėra ekonominis turtas Mokumas II tikslais. Bendrovės nematerialų turtą sudarė kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga ir licencijos.
Pastatai ir statiniai	5.550	5.249	Bendrovės finansinėse ataskaitose pastatai ir statiniai yra vertinami amortizuota savikaina, Mokumas II ataskaitose – tikrąja verte.
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	(21.070)	(22.711)	Neįtraukiamos į Mokumas II balansą. Bendrovė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir perdraudimo atidėtų įsigijimo sąnaudų (įsipareigojimuose) pokytį.
Draudėjų gautinos sumos	(51.746)	(52.833)	Draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos/reklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiame įvertyje. Be to, tikėtinas atgauti regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, iš turto straipsnių yra eliminuojamas/reklasifikuojamas ir vertinamas numatomų išmokų tiksliausiame įvertyje.
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	(717)	(871)	Eliminuojama būsimųjų laikotarpių sąnaudų vertė.
Techniniai atidėjiniai, įskaitant perdraudimą	(54.553)	(63.355)	Techninių atidėjinių formavimas yra atskirai reglamentuojamas Mokumas II teisės aktais. Kadangi reikalavimai Mokumas II techninių atidėjinių formavimui pagal Deleguotojo Reglamento ir EIOPA Techninių atidėjinių vertinimo gaires reikšmingai skiriasi nuo techninių atidėjinių, naudojamų Finansinėje atskaitomybėje, sudarymo principų, iš esmės tai reiškia, jog vieni atidėjiniai yra pakeičiami kitais.
Įsipareigojimai, vertinami techniniuose atidėjiniuose	(9.538)	(9.333)	Susiję draudimo įsipareigojimai, perklasifikuoti į techninius atidėjinius.
Kitas turtas ir įsipareigojimai	(1.468)	(1.371)	Apima perdraudimo gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įvertį, kito ilgalaikio materialaus turto eliminavimą, įtraukiamos ir kitos išlaidos, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Detaliau šie turto vertinimai aprašyti šio dokumento D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“.
Atidėti mokesčiai	(653)	(169)	Detaliau aprašyta šio dokumento D.1.2 dalyje „Atidėti mokesčiai“.

20 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ir Mokumas II finansinių ataskaitų

D.1. Turtas

Toliau aprašomos pagrindinės Mokumas II balansinės ataskaitos turto grupės.

D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos, visiškai ar iš dalies apimančios laikotarpius po balanso datos, susijusios su draudimo įmokomis, kurios bus įgytos vėlesniais laikotarpiais. Finansinėje atskaitomybėje įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumas II tikslais yra įvertinamos nulių.

Finansinėje atskaitomybėje Bendrovės nematerialų turtą sudaro kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga bei licencijos. Nematerialusis turtas Mokumas II tikslais vertinamas nulių.

D.1.2 Atidėtieji mokesčiai

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimųjų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo pelno mokesčio

įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, kurie vėliau didins mokestinį pelną, o atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei mokestiniam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai mokestinio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokestines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumas II finansinėje atskaitomybėje atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumas II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ar įsipareigojimai yra pripažįstami visiems apskaičiuotiems skirtumams tarp balansinių straipsnių Mokumas II ir finansinėse ataskaitose.

D.1.3. Nekilnojamasis ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms

Mokumo vertinimo tikslais pastatai ir statiniai apskaitomi tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus arba atsiradus reikšmingo vertės pasikeitimo požymiams.

Kitam ilgalaikiam turtui Bendrovė priskiria transporto priemones ir Mokumo tikslais pripažįsta šį turtą pagal tarptautinius apskaitos standartus, nes laiko, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus pripažinto kito ilgalaikio turto vertė atspindi transporto priemonių tikrąją vertę.

Materialaus turto dalis, kaip baldai ir įrenginiai turi vertę verslui, tačiau jų perpardavimo vertė yra nereikšminga, ir jie negali būti naudojami padengti draudimo nuostolius. Mokumo tikslais jie neįtraukiami į turimą kapitalą.

D.1.4. Investicijos

D.1.4.1. Nekilnojamasis turtas (kitas, nei laikomas nuosavoms reikmėms)

Investicinis turtas yra nekilnojamas turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir / arba pelną iš turto vertės padidėjimo, ir yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). Investicinis turtas pastarąjį kartą perkainotas 2020 m. IV ketv.

D.1.4.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones neturėjo.

D.1.4.3. Akcijos

Akcijų biržose kotiruojamos akcijos yra apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal uždarymo kainas aktyvioje rinkoje.

D.1.4.4. Skolos vertybiniai popieriai

Pagal Bendrovės verslo modelį investicijos į skolas vertybinius popierius yra traktuojamos kaip laikomos neapibrėžtą laikotarpį siekiant gauti palūkanų pajamas su galimybe būti parduotoms esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normai, užsienio valiutų keitimo kursui, kainai ar atsiradus kitoms aplinkybėms, kurias Bendrovė laikytų skatinančiomis tokių vertybinių popierių pardavimą. Tokios obligacijos yra apskaitomos tikrąja verte, o pelnas arba nuostoliai iki finansinio turto realizavimo apskaitomi perkainojimo rezerve nuosavame kapitale.

D. 1.4.5. Investiciniai fondai

Investicijos į investicinių fondų vienetus Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Mokumo tikslais visi investiciniai fondai vertinami skaidrumo metodu kaip Kolektyvinio investavimo subjektai.

D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos

Vykdydama įprastą veiklą, Bendrovė persidraudžia siekdama apriboti galimus grynuosius nuostolius per rizikos sumažinimą. Turtas, įsipareigojimai ir pajamos bei sąnaudos pagal perduoto perdraudimo sutartis pateikiami atskirai nuo susijusio turto,

įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pagal susijusias draudimo sutartis, nes perdraudimo susitarimai neatleidžia Bendrovės nuo jos tiesioginių įsipareigojimų draudėjams.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo įmonių atgautinas sumas, susijusias su draudimo išmokomis. Mokumo vertinimo tikslais perdraudimo gautinos sumos sumažinamos pagal reitingus apskaičiuotu įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įverčiu.

D. 1.6. Gautinos sumos

D. 1.6.1. Draudimo veiklos gautinos sumos

Mokumo tikslais draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos / perklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiame įvertyje. Tikėtinas atgauti regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, yra reklasifikuojamas iš turto straipsnių ir vertinamas išmokų tiksliausiame įvertyje. Detaliau apie draudėjų nepareikalautų sumų ir regreso vertinimą žr. D.2.1 dalyje "Techniniai atidėjiniai".

Kitos gautinos sumos apima kito turto (neaprašyto aukščiau) sumas: einamųjų mokesčių turtą, išankstinius apmokėjimus ir kitą turtą. Būsimojo laikotarpio sąnaudos, susijusios su informacinėmis technologijomis, ir kitas ekonominės naudos neduodantis turtas yra eliminuojami ir Mokumo tikslais vertinami nuliui.

D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pirminis terminas yra trys mėnesiai arba mažiau.

D. 2. Techniniai atidėjiniai

D.2.1. Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra viena svarbiausių Mokumas II balanso dalių. Bruto atidėjiniai atspindi dalį Bendrovės draudimo įsipareigojimų, o perdraudimo atidėjiniai (atgautinos sumos pagal perdraudimo sutartis) sudaro dalį Bendrovės turto. Kadangi Mokumas II techninius atidėjinius apibrėžia kaip sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei, Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

Bendrovė, skaičiuodama tiksliausius įverčius, segmentuoja draudimo įsipareigojimus į homogeniškas rizikos grupes. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo praneštos, bet dar nereguliuotos anuitetų žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami medicininių išlaidų draudimo rūšiai, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – pajamų apsaugos draudimo rūšiai. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Bendrovės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

lentelėje apačioje pateikiami tiksliausio įverčio ir rizikos maržos pasiskirstymai pagal draudimo rūšis:

Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis	Tiksliausias įvertis (bruto)	Rizikos marža	Techniniai atidėjiniai	Tiksliausias įvertis (perdraudimas)
(1) Medicininių išlaidų draudimas	4.474	253	4.728	(2)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	2.120	712	2.833	(10)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	87.885	5.840	93.724	2.825
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	21.797	3.471	25.269	160
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	742	112	854	74
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	31.426	2.838	34.264	7.046
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	9.013	712	9.725	361
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	3.960	341	4.301	1.387
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2.066	279	2.346	575

(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	17.696	244	17.939	1.208
Iš viso:	181.179	14.803	195.982	13.625

21 lentelė. Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis

Kaip matome iš 21 lentelės, didžioji dalis Bendrovės atidėjinių yra sukoncentruota motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, kito transporto priemonių draudimo bei draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, rūšyse.

Detalesnė techninių atidėjinių informacija pateikta priedo S.12.01.02 ir S.17.01.02 formose.

D.2.2. Tiksliausias įvertis

Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą.

Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomų išmokų atidėjiniui ir įmokų atidėjiniui. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat įvertinamas atskirai numatomų išmokų ir įmokų atidėjiniams.

Vertinant Bendrovės techninius atidėjinius pereinamojo laikotarpio priemonės, palūkanų normų ekstrapoliacija, suderinimo ir svyravimo korekcijos yra netaikomos.

D.2.2.1. Numatomų išmokų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Vertindama numatomų išmokų tiksliausią įvertį Bendrovė kaip atspirties tašką ima finansinių ataskaitų numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį. Jis yra apskaičiuojamas naudojant Chain-Ladder, Bornhuetter-Ferguson (BF), nuostolingumo ir vidutinės žalos metodus. Nuostolingumas BF metodui yra išvedamas naudojant dažnį, vidutinę žalą ir vidutinę įmoką atsižvelgiant į sezoniskumo faktorių, taigi apima visus išvardintus metodus. Todėl jis yra laikomas patikimiausiu ir naudojamas daugumoje homogeniškų rizikų grupių.

Pagrindiniai kriterijai metodų pasirinkimui yra turima patirtis vykdant konkrečią draudimo rūšį ir istorinių duomenų pakankamumas. Pradedant vykdyti draudimo rūšies veiklą praktiškai visada yra naudojamas nuostolingumo metodas, vėliau pereinama prie BF metodo taikant nuostolingumo prielaidą, o turint pakankamai duomenų nuostolingumas yra išvedamas iš įvykių dažnio, vidutinės žalos ir vidutinės įmokos duomenų. Taikomi metodai, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Nuostolingumo metodas Lietuvoje yra taikomas tik laidavimo, tarptautinių vežėjų, bendrosios civilinės atsakomybės, statybų civilinės atsakomybės ir geležinkelių transporto priemonių draudimo bei jų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms. Estijoje nuostolingumo metodas taikytas laidavimo, statybos visų rizikų, krovinių, mokėjimų apsaugos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, komercinio turto, įrenginių ir mašinų, bendrosios bei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms.

Žalų sureguliuavimo sąnaudų dalis ir numatomas atgauti regresas yra apskaičiuojami kaip procentai nuo patirtų žalų.

Investicijų kaštai yra apskaičiuojami taikant investicijų kaštų procentą.

Binarinių įvykių, kurie pasižymi itin maža įvykio tikimybe ir nėra atspindėti turimuose duomenyse, įtaka Bendrovės lygyje nėra reikšminga ir yra įvertinama nustatant galimą įvairių scenarijų įtaką numatomų išmokų techniniam atidėjiniui.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui yra šios:

- Žalų vystymasis,
- įvykio dažnis ir vidutinė žala,
- regreso atgavimo procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Bendrovės pinigų srautai numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinės numatomų išmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Numatomų išmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	1.994	2.022	(28)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	1.248	1.261	(13)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	62.470	64.330	(1.860)
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	7.169	7.286	(118)
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	725	735	(10)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	20.889	21.201	(312)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	7.336	7.563	(227)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	2.323	2.573	(251)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2.125	2.228	(103)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	17.626	17.696	(70)
Iš viso:	123.904	126.897	-2.992

22 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- binarinių įvykių (angl. binary events) įtaka,
- investicijų kaštai,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami binarinių įvykių įtaka ir papildomai įvertinamais investicijų kaštais skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo vertinant ilgos trukmės įsipareigojimų numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi tik binarinių įvykių įtaka ir papildomai įvertinami investicijų kaštai Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo rūšyje.

Numatomų išmokų tiksliausio įverčio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Priedo S.19.01.21 formoje papildomai pateikiama informacija apie bruto išmokėtų išmokų ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio vystymąsi.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio. Jo apskaičiavimo metodika yra analogiška bruto atidėjiniui, tik taikoma perdraudimo sutarčių atžvilgiu. Su numatomų išmokų atidėjinais susiję pinigų srautai apima kompensacijos mokėjimus, susijusius su reikalavimais, kurie yra įtraukti į Bendrovės bruto numatomų išmokų atidėjinius. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	-	-	-
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-	-	-
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-

(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	2.871	2.840	31
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	193	186	7
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	79	79	(0)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	7.294	7.324	(30)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	351	352	(1)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	954	958	(4)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	553	555	(2)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	1.312	1.208	104
Iš viso:	13.606	13.502	104

23 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami patikslinimo dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo įvertinimu, skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami vertinant ilgos trukmės įsipareigojimus dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi.

Kadangi perdraudikai, su kuriais Bendrovė bendradarbiauja, turi aukštus kredito reitingus, patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo yra nedidelis. Diskontavimo efekto įtaka taip pat yra nedidelė dėl palyginti trumpos perdraudimo įsipareigojimų trukmės ir žemų nerizikingų palūkanų normų.

D.2.2.2. Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais žalų įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sutarčiai. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir įmokas.

Bendrovė naudoja perkeltų įmokų techninį atidėjimą kaip įmokų bazę galiojančių sutarčių neuždirbtai daliai. Įmokų tiksliausias įvertis gaunamas žemiau įvardintų prielaidų procentus pritaikius įmokų bazei, iš balanso perkėlus pinigų srautus, susijusius su nepareikalautomis draudimo gautinomis/mokėtinomis sumomis ir atlikus gautų pinigų srautų diskontavimą nustatant dabartinę jų vertę.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos įmokų tiksliausiam įverčiui:

- įvykio dažnis ir vidutinė žala, naudojami nuostolingumo nustatymui,
- regreso atgavimo procentas,
- perdraudimo žalų procentas,
- perdraudimo įmokų procentas,
- administravimo kaštų procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- būsimo įmokų nutraukimo procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Būsimo įmokų nutraukimo procentas išvedamas naudojant istorinius Bendrovės įmokų duomenis. Istoriniai procentai apskaičiuojami kaip santykis tarp per laikotarpį nutrauktų įmokų ir perkeltų įmokų techninio atidėjimo laikotarpio pradžios datai. Galutiniam prielaidos nustatymui naudojama kelerių metų istorija ir parenkamas vidutinis įmokų nutraukimo procentas. Jei pastebimas įmokų nutraukimo procento didėjimas ar mažėjimas, į tai yra atsižvelgiama parenkant galutinį būsimo įmokų nutraukimo procentą.

Bendrovės pinigų srautai įmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinių įmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeičia.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, bruto	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	3.910	2.452	1.457
(2) Pajamų apsaugos draudimas	7.256	859	6.396
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	35.148	23.555	11.593
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	37.792	14.511	23.281
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	313	7	306
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	32.110	10.225	21.885
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.999	1.449	1.549
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.020	1.386	(366)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1.190	(162)	1.352
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	121.737	54.283	67.455

24 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtą įmokų dalį, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia yra pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šių dviejų Bendrovės atidėjinii lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- gavus draudimo įmokas papildomai įvertinamos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja,
- įvertinamas būsimas įmokų nutraukimas atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal Bendrovės istorinius duomenis,
- įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas žalas, įskaičiuojant binarinių įvykių įtaką, tikėtinas regreso sumas, būsimum žaų suregulavimo, administravimo ir investicijų kaštus,
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeltami pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Kaip ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio atveju įmokų techninio atidėjinio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto įmokų tiksliausio įverčio. Su įmokų atidėjiniais susiję pinigų srautai apima perdraudikų kompensacijos mokėjimus, susijusius su būsima galiojančių Bendrovės sutarčių įvykiais, bei būsimum Bendrovės mokėjimus perdraudikams, susijusius su jau galiojančiomis Bendrovės sutartimis. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	0	(2)	2
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	(10)	10
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	148	(15)	163
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	16	(26)	42

(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	(0)	(5)	5
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	88	(278)	366
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	72	9	63
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	501	429	72
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	270	20	251
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	1.096	123	974

25 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas perdraudimo įmokas, o atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis perdraudimo sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas perdraudimo žalas,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina papildomus perdraudimo kaštus dėl perdraudimo programų atnaujinimo,
- iš balanso į atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis perdraudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina patikslinimą dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Perdraudimo programų atnaujinimas yra būsimas valdymo veiksmas, numatytas Bendrovės perdraudimo politikoje, ir yra naudojamas kaip prielaida atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavime..

D.2.3. Rizikos marža

Rizikos marža užtikrina, jog techniniai atidėjiniai būtų lygūs sumai, kurios draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų reikalauti, siekdamas perimti ir įvykdyti draudimo bei perdraudimo įsipareigojimus. Bendrovė rizikos maržai skaičiuoti naudoja techninių atidėjinių vertinimo gairėse, rizikos maržos apskaičiavimo metodų hierarchijoje (62-oji gairė), 1.113 punkte aprašytą antrąjį metodą, pagal kurį būsimi mokumo kapitalo reikalavimai kiekvienų metų pabaigos datoms skaičiuojami pagal tiksliausio įverčio mažėjimo proporcijas. Rizikos maržos paskirstymas tarp draudimo rūšių atliekamas proporcingai mokumo kapitalo reikalavimui šioms draudimo rūšims ir yra pateikiamas 21 lentelėje.

D.2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė

Remiantis Deleguotojo Reglamento 272 straipsnio 5 dalimi, aktuarinė funkcija pateikia techninių atidėjinių įverčio neapibrėžtumo šaltinių ir lygio analizę.

Neapibrėžtumo šaltiniai Bendrovėje yra grupuojami pagal šias penkias kategorijas – procesų, duomenų, modelių ir prielaidų, išorinės aplinkos bei reguliavimo. Tada kategorijos yra skaidomos detaliau į konkrečias sritis. Pagal jas kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie kartu su kitų funkcijų atstovais yra aptariami Rezervavimo komitete.

Neapibrėžtumo lygio vertinimas susideda iš įtakos ir kintamumo vertinimo atskirai rezervavimui, tiesiogiai susietam su numatomų išmokų techniniu atidėjiniu, ir kainodarai, glaudžiai susijusiai su įmokų atidėjiniu.

Iš atliktos kokybinės analizės galima daryti išvadą, jog didžiausiu rizikos lygiu techniniams atidėjiniams ataskaitos datai pasižymėjo užsienio žalos ir žalos asmeniui, didesnė negu planuota žalų infliacija ir anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

Kokybinė neapibrėžtumo analizė yra pagrindžiama kiekybine techninių atidėjinių jautrumo analize. Jautrumo analizę Bendrovė atlieka kartą per metus, siekdama įsivertinti galimų pokyčių poveikį. Ji padeda nustatyti sritis, kuriose rezervavimo specialistai turėtų atlikti išsamesnę techninių atidėjinių skaičiavimo analizę.

Kiekybiškai Bendrovė analizuoja tas pačias neapibrėžtumo šaltinių kategorijas ir sritis. Kiekvienai sričiai yra parenkami testavimo scenarijai, susiję su pagrindinėmis techninių atidėjinių skaičiavimo prielaidomis.

Bendrovės kiekybinės analizės rezultatai rodo, jog dauguma scenarijų turi įtaką tik daliai portfelio, arba techniniai atidėjiniai nėra tiems scenarijams jautrūs, todėl įtaka techniniams atidėjiniams Bendrovės lygyje nėra itin reikšminga, išskyrus motorinių draudimo rūšių dažnį ir anuitetus pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

D. 3. Kiti įsipareigojimai

D.3.1. Įsipareigojimai, susiję su draudimo, perdraudimo (persidraudimo) veikla ir kitos mokėtinos sumos

Su draudimo veikla susiję įsipareigojimai – draudimo įmonės įsipareigojimai, kurie susiformuoja vykdant draudimo, perdraudimo ir persidraudimo ar kitą ūkinę komercinę veiklą. Mokumo tikslais mokėtini komisiniai, susiję su eliminuotomis / perklasifikuotomis draudėjų gautinomis po ataskaitinės datos pareikalautomis sumomis (žr. D.1.6 dalį „Gautinos sumos: draudimo veiklos, perdraudimo ir kitos gautinos sumos“) yra eliminuojami, perklasifikuojami ir vertinami įmokų tiksliausiame įvartyje.

Perdraudimo įsipareigojimai apima perdraudimo įmonėms mokėtinas sumas, susijusias su įmokomis ir komisiniais. Perdraudimo atidėti komisiniai ir perdraudimo atidėtos įsigijimo sąnaudos Mokumo vertinimo tikslais yra eliminuojami ir vertinami nuliui.

Kitos mokėtinos sumos apima kitus Bendrovės įsipareigojimus darbuotojams ir klientams: sukauptus mokėtinus komisinius, su darbu susijusias išmokas darbuotojams, mokestinius įsipareigojimus ir kitas mokėtinas sumas.

D.3.2. Įsipareigojimai – sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Sukauptos sąnaudos – sąnaudos, kurios patirtos šiuo ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, bet bus apmokėtos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Ateinančių laikotarpių pajamos – šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

D.4. Alternatyvūs vertinimo metodai

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama rinkos metodu - naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės.

D.5. Kita informacija

Visa informacija apie vertinimą mokumo tikslais yra pateikta, papildomos informacijos nėra.

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. Nuosavos lėšos

E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas

Bendrovės pagrindiniai kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti pakankamas lėšas Bendrovės įsipareigojimų klientams padengimui bei efektyviai valdyti kapitalą optimizuojant jo naudojimą. Bendrovė yra įdiegusi kapitalo valdymo politiką ir procesus, kurie užtikrina iškeltų kapitalo valdymo tikslų įgyvendinimą. Bendrovės kapitalo valdymo politika užtikrina reikalavimus kapitalo pozicijos vertinimui, valdymui, stebėsenai ir kontrolei bei atskaitomybei, tuo pačiu numato ir Bendrovės vadovybės veiksmų planą nenumatytų aplinkybių atveju. Bendrovė yra nusistačiusi pasiekti ir nuolat vykdyti mokumo reikalavimus, padengiančius prisiimamos rizikos, kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos, lygį.

Vadovaudamasi draudimo veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimais ir kapitalo valdymo politika, Bendrovė ruošia vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą, kuris analizuoja esamą kapitalo poziciją, kapitalo elementų išleidimo ar išpirkimo ir prognozuojamų rezultatų įtaką Bendrovės kapitalo pozicijai. Prognozinis laikotarpis sutampa su verslui planuoti įprastai taikoma trijų metų laiko perspektyva.

Kapitalo valdymo procesą sudaro šie etapai:

- planavimas;
- organizavimas;
- stebėjimas;
- koreguojamieji veiksmai.

Kapitalo planavimas

Kapitalo planavimo etapo tikslas – nustatyti kapitalo tikslus ir apibrėžti veiksmus, kurių reikia imtis planavimo laikotarpiu. Kapitalo planavimo laikotarpis apima bent jau dabartinės Bendrovės strategijos laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai. Planuojant kapitalą atsižvelgiama į savo rizikos ir mokumo vertinimą. Analizuodama būsimą kapitalo poreikį Bendrovė vertina ir daro prielaidas planuojamuoju laikotarpiu dėl:

- tikėtino dividendų mokėjimo lygio;
- bet kokių planuojamų kapitalo emisijų;
- numatytų kapitalo priemonių išpirkimo terminų;
- kapitalo būklės poveikio kapitalo priemonių emisijai, išpirkimui ar grąžinimui;
- rezultatų paskirstymo.

Kapitalo organizavimas

Kapitalo organizavimo etapo tikslai:

- pasiekti mokumo koeficiento lygį apibrėžtą Bendrovės Rizikos apetito dokumente;
- užtikrinti, kad Bendrovė turi pakankamą kapitalo lygį pasiekti veiklos tikslus, numatytus Bendrovės strategijoje.

Bendrovė organizuoja kapitalo valdymą atsižvelgdama į:

- finansinio rezultato paskirstymą;
- kapitalo padidinimo ar sumažinimo poreikį;
- mokumo kapitalo reikalavimų vykdymą.

Kapitalo stebėjimas

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį kapitalo pokyčių stebėjimo procesą, Bendrovėje įdiegtos tokios kontrolės:

- išankstinio perspėjimo apie kapitalo pakankumą kontrolės procesas:
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „geltoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite) arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „geltoną zoną“ per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas būdamas „geltonojoje zonoje“ pablogėja reikšmingai ar vadovaujantis prognozėmis gali pablogėti reikšmingai per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „raudoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „raudoną zoną“ per artimiausius 3 mėnesius, Bendrovės Valdyba turėtų per vieną mėnesį parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus per šešis mėnesius turi būti pasiekiamas „geltonos zonos“ mokumo koeficientas.
- periodinis ataskaitų teikimas apie Kapitalo pakankumą Bendrovės Valdybai, Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims;
- periodinis kapitalo pozicijos pokyčių analizavimas ir aptarimas Bendrovės Kapitalo valdymo komitete.

Koreguojamieji veiksmai

Koreguojamųjų veiksmų pobūdis nustatomas atsižvelgiant į galimybę praktiškai taikyti priemones, laiką, reikalingą konkreitiems koreguojamiesiems veiksams įgyvendinti, nuosavų lėšų kokybę ir reputacijos riziką. Koreguojami veiksmai gali apimti nuosavų lėšų padidėjimo būdus arba rizikos mažinimo priemones. Siekiant padidinti nuosavų lėšų lygį Bendrovė gali:

- gauti subordinuotąją skolą;
- atsisakyti arba laikinai sustabdyti priemonių, kurios gali būti priskiriamos nuosavoms lėšoms, išpirkimą, jeigu tokia galimybė numatyta pagal emisijos ar sutarties sąlygas;
- atsisakyti paskirstyti dalį ar visą pelną sumažindama mokėtinų dividendų sumą;
- atlikti mokėjimus papildomomis nuosavomis lėšomis pagal Direktyvos 89 straipsnį;
- padidinti kapitalą, pvz.: išleidžiant akcijas.

Siekiant sumažinti riziką gali būti taikomos tokios priemonės:

- rizikos vengimas – kai atsisakoma arba nustojama vykdyti riziką didinančią veiklą;
- rizikos perdavimas – dalis rizikos pozicijų perleidžiama trečiajai šaliai; tai nereiškia, kad taip pat perduodama atsakomybė už riziką - rizika ir toliau vertinama, vykdoma jos stebėseną, teikiamos ataskaitos, ypač dėl rizikos apetito;
- rizikos mažinimas – mažinama rizikos realizavimosi tikimybė ir ribojamas tokios rizikos poveikis;
- rizikos prisiėmimas – prisiimama rizika, vadovybė neturi galimybės atlikti kitų veiksmų, arba kai tokių veiksmų įgyvendinimo sąnaudos yra pernelyg didelės palyginus su gaunama nauda (tačiau rizika ir toliau reguliariai vertinama, vykdoma jos stebėseną ir teikiamos ataskaitos);
- įgyvendinamos priemonės, padedančios realizuoti kitus vadovybės veiksmus, nustatomos ribos, perdraudimo programos, nuolatinė draudimo veiklos peržiūra.

Pirmenybė skiriama veiksams, kuriais siekiama sumažinti Bendrovės prisiimamą riziką. Toliau pateikiama Bendrovės turimų nuosavų lėšų struktūra bei reikalavimai.

E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra

2020 metais pagrindiniai nuosavų lėšų struktūros pokyčiai daugiausia susiję su pelninga Bendrovės veikla bei grynojo turto vertinimu mokumo tikslais.

Atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemija, remiantis EIOPA bei Lietuvos banko rekomendacijoms, Bendrovė priėmė sprendimą už 2020 m. išmokėti 15 mln. eurų dividendų ir tokiu būdu laikytis konservatyvesnės pozicijos nei numato Bendrovės Dividendų politika, po dividendų išmokėjimo išlaikant ne mažesnę negu 160 proc. mokumo koeficientą.

Informacija apie nuosavas lėšas pateikiama lentelėje apačioje bei Priedo S.23.01.01 lentelėje.

Nuosavos lėšos	2020	2019	Pokytis
Akcinis kapitalas	11.665	11.665	-
Akcijų priedai	937	937	-
Kiti rezervai	124.585	97.738	26.847

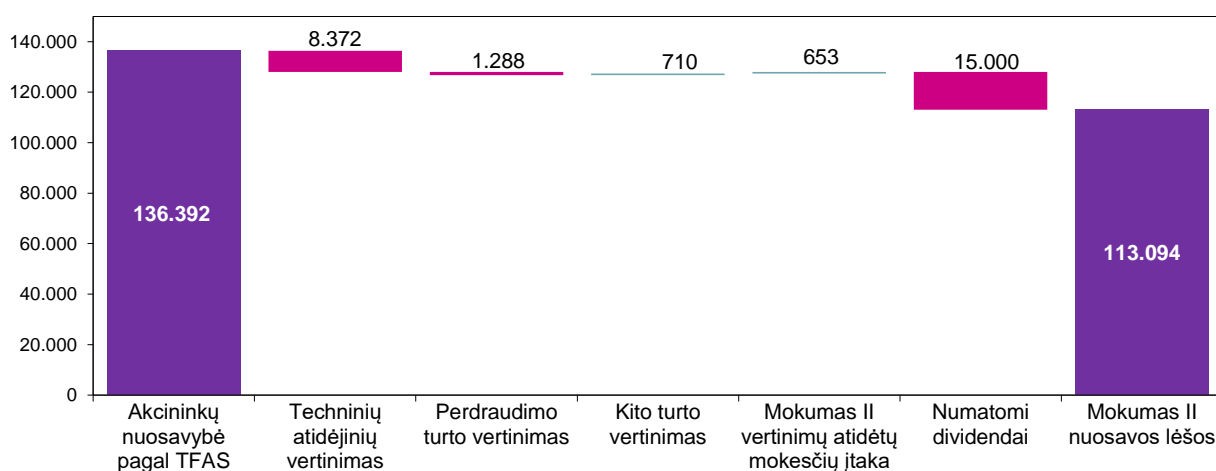
Suderinimo rezervas	(8.951)	(3.180)	(5.770)
Numatomi dividendai	(15.000)	-	(15.000)
Atidėtųjų mokesčių turtas	(143)	(700)	557
Nuosavos lėšos	113.094	106.460	6.634

26 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra

2020 metais Bendrovė uždirbo 25,7 mln. eurų grynojo pelno (lentelėje pateikiamas atitinkamai kitų rezervų ir atidėtųjų mokesčių turto dalyse). Kiti rezervai be praėjusių metų rezultato taip pat apima ankstesnių metų sukauptą nepaskirstytą pelną, rezervinį kapitalą ir finansinio turto perkainojimo rezervą.

Suderinimo rezervas atspindi Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais vertinimo pokyčius. 2020 metais didžiausia įtaka suderinimo rezervui buvo techninių atidėjinių ir nekilnojamo turto vertinimas (žr. detaliau D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“).

Toliau pateikiamas detalus įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduoto nuosavo kapitalo ir mokumo tikslais apskaičiuoto įsipareigojimus viršijančio turto judėjimas. Detalūs Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai aprašyti D.3. dalyje.

7 grafikas. Skirtumai tarp nuosavo kapitalo Bendrovės finansinėse ataskaitose ir Mokumas II ataskaitose

2020 metų pabaigoje visos nuosavos lėšos priklausė 1 lygio kapitalui.

Bendrovė taiko tokius nuosavų lėšų tinkamumo įvertinimo reikalavimus:

- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę mokumo kapitalo reikalavimo;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei trečdalis visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei 15 proc. mokumo kapitalo reikalavimas;
- subordinuota paskola neturi viršyti 20 proc. 1 lygio nuosavų lėšų.

Nuosavos lėšos	2020	2019	Pokytis
1 lygio nuosavos lėšos	113.094	106.460	6.634
2 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
3 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
Mokumo II nuosavos lėšos	113.094	106.460	6.634
Nuosavos lėšos tinkamos mokumo kapitalo reikalavimui	113.094	106.460	6.634
Nuosavos lėšos tinkamos minimalaus kapitalo reikalavimui	113.094	106.460	6.634

27 lentelė. Nuosavos lėšos pagal lygius

Vertinant nuosavų lėšų tinkamumą, minimalaus ir mokumo kapitalo reikalavimų įvertinimui 3 lygio nuosavos lėšos, kurias Bendrovėje sudaro tik atidėtieji mokesčiai, nėra įtraukiamos skaičiuojant minimalaus kapitalo reikalavimus. Bendrovė 2020 ir 2019 metais po turto ir įsipareigojimų vertinimo mokumo tikslais turėjo atidėtųjų mokesčių įsipareigojimą.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumo II finansinėje atskaitomybėje, atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumo II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Mokumas II tikslais apskaičiuotas atidėtojo pelno mokesčio turtas Mokumas II finansinėse ataskaitose sudengtas su atidėtojo pelno

mokesčio įsipareigojimu įvertintu finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Mokumas II finansinėje atskaitomybėje apskaitytas grynasis atidėtųjų mokesčių turtas lygus 0.

Visos bendrovės turimos nuosavos lėšos priskiriamos 1 lygio nuosavoms lėšoms, tuo tarpu esamas atidėtųjų mokesčių įsipareigojimas mažina 1 lygio nuosavų lėšų sumą.

Bendrovė neturi nuosavų lėšų tinkamumo ar kitokių apribojimų.

E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas Bendrovėje vertinamas pagal standartinę formulę.

Lentelėje apačioje pateikiami Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimo (SCR) ir minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) mokumo koeficientai ataskaitinei datai.

	SCR	MCR
Nuosavos lėšos	113.094	113.094
Tinkamos nuosavos lėšos	113.094	113.094
Mokumo kapitalo reikalavimas	71.256	32.065
Perviršis / trūkumas	41.838	81.029
Mokumo koeficientas	159%	353%

28 lentelė. Bendrovės mokumo koeficientai

Bendrovės SCR mokumo koeficientas ataskaitinei datai buvo lygus 159% (2019 metais – 163%), MCR mokumo koeficientas siekė 353%. Taigi, Bendrovė išlieka gerai kapitalizuota draudimo įmone, COVID-19 pandemija mokumo koeficiento nesumažino, Bendrovė per 2020 m. netgi sustiprino kapitalo bazę. Bendrovė Savo rizikos ir mokumo vertinimo metu nustatė, kad Bendrovė išliks moki ateinančius trejus metus, turės pakankamai kapitalo padengti mokumo kapitalo reikalavimą (SCR) ir minimalų kapitalo reikalavimą (MCR).

E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas

Lentelėje apačioje bei Priedo S.25.01.21 lentelėje pateikiamas Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius:

	2020	2019	Pokytis
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	55.080	54.913	167
Sveikatos draudimo veiklos rizika	4.903	4.698	205
Gyvybės draudimo veiklos rizika	1.172	1.022	150
Rinkos rizika	21.275	14.941	6.334
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	6.034	5.018	1.016
Diversifikacija	(20.519)	(16.798)	(3.721)
Pagrindinis mokumo kapitalo reikalavimas	67.945	63.794	4.151
Operacinė rizika	7.729	7.796	(67)
Patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(4.418)	(6.149)	1.731
Mokumo kapitalo reikalavimas	71.256	65.442	5.814

29 lentelė. Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius

Daugiau nei du trečdalius bendro nediversifikuoto SCR sudaro SCR draudimo veiklos rizikai, antra pagal reikšmingumą yra rinkos rizika.

E.2.1.1. Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais

Pagal standartinę Mokumo kapitalo reikalavimo formulę Bendrovė, skaičiuodama SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, įvertina šalių, kuriose Bendrovė veikia, mokesstinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, kad Estijoje yra apmokestinamas tik skirstomas pelnas, Bendrovė papildomai įvertina Estijos filialui tenkantį SCR patikslinimą ir jį eliminuoja skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Vertinant SCR patikslinimą taip pat atsižvelgiama į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsnio nuostatas mokesčių

nuostolių suma gali būti perkeliama į sekančius mokestinius metus neribotą laikotarpį, kiekvienais kitais mokestiniais metais panaudojant ne daugiau nei 70% to mokestinio laikotarpio pelno.

Bendrovė, vadovaudamasi Mokumas II reikalavimais, įvertina SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, atsiradusiais dėl SCR dydžio nuostolio (toliau – LAC). 2020.12.31 dieną paskaičiuotas LAC dydis sudarė 4.418 tūkst. EUR.

Galimas LAC panaudojimas yra vertinamas atliekant Bendrovės apmokestinamo pelno prognozę atsižvelgiant į finansinę padėtį patyrus SCR dydžio nuostolį. Postresinio pelno prognozė remiasi Bendrovės veiklos planu ir postresinio scenarijaus prielaidomis.

Stresiniais metais yra patiriamas vienkartinis SCR dydžio nuostolis: krenta pasirašytų įmokų suma, išauga žalų bei išlaidų rodikliai, patiriamas investicinės ir finansinės veiklos nuostolis. Pirmieji postresiniai metai yra tarpiniai, pasižymintys daliniu įmokų atsistatymu ir didesniais nei Bendrovės veiklos plane numatyta žalų ir išmokų rodikliais. Vėlesniems metams taikomos Bendrovės veiklos plane numatytos prielaidos, kurias taikant generuojamas apmokestinamasis pelnas.

Atsižvelgiant į numatomą ateinančių laikotarpių apmokestinamąjį pelną bendrovė numato pilną LAC dydžio panaudojimą.

E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas

Bendrovės MCR yra apskaičiuojamas pagal 248 Deleguotojo Reglamento straipsnį.

Lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie įvesties duomenis, pagal kuriuos Bendrovė apskaičiuoja MCR ataskaitinei datai.

MCR skaičiavimai	
Tiesinis MCR	33.594
SCR	71.256
MCR viršutinė riba	32.065
MCR žemiausia riba	17.814
Sudėtinis MCR	32.065
Absoliuti MCR žemiausia riba	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	32.065

30 lentelė. Bendrovės MCR įvesties duomenys

Bendrovės MCR yra lygus MCR viršutinei ribai.

E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė taikė standartinės formulės parametrus, t.y. Bendrovė, apskaičiuodama mokumo kapitalo reikalavimą, netaikė jokių Bendrovei būdingų specifinių ar supaprastintų parametru.

E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą

Bendrovė nuosavybės vertybinių popierių riziką skaičiuoja standartiniu metodu ir nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė netaikė vidaus modelių.

E.5. Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje nebuvo Kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

E.6. Kita informacija

Remiantis Bendrovės Dividendų politika, už metus, pasibaigusius 2020 m. gruodžio 31 d., nustatyta suma, paskirstytina dividendais, yra lygi 21,2mln. eurų. Atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį COVID-19 pandemijos vystymusi ir jos įtaka ekonomikai, bei įvertinant EIOPA Finansinio stabilumo ataskaitos rekomendaciją, publikuotą 2020 m. gruodžio 18 d., taip pat Lietuvos banko rekomendaciją, Bendrovės vadovybė sumažino numatomų išmokėti dividendų sumą iki 15 mln. eurų, likusią 2020 metų pelno dali perkelti į nepaskirstytą pelną, tokiu būdu užtikrinant pakankamą ir 10 p.p. didesnę negu rizikos apetitas

mokumo koeficientą. Galutinė dividendų suma bus nustatyta remiantis Valdybos rekomendacija, Stebėtojų tarybos siūlymu ir Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

E.6.1. Informacija apie galimą įtaką Bendrovės mokumo būklei dėl COVID-19 įtakos

Bendrovė, atlikdama 2020 m. Savo rizikos ir mokumo vertinimą, įvertino COVID-19 galimą poveikį Bendrovės mokumo koeficientui, veiklai, rinkai ir rezultatams. Bendrovė įsitikino, kad bus moki visus ateinančius trejus metus.

Bendrovė nuolat atidžiai stebi situaciją, susijusią su pandemija, galimomis pasekmėmis ir esant poreikiui imsis savalaikių veiksmų, kad sušvelnintų tokių įvykių bei aplinkybių galimą neigiamą poveikį, kaip tai apibrėžta šios ataskaitos E.1.1. skyriaus kapitalo pakankamo kontrolės proceso aprašyme. Grėsmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui dėl COVID-19 pandemijos protrūkio nekyla.

1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės

Priede pateikiamos kiekybinės informacijos lentelės. Lentelėse pateikiami duomenys 2020 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip. Lentelėse visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Atskleidžiama tik Bendrovės veiklai aktuali informacija, todėl kiekybinės informacijos lentelės S.22.01.21, S.25.02.21, S.25.03.21, S.28.02.01 nėra pateikiamos.

Lentelės numeris	Lentelė
S.02.01.02	Balansas
S.05.01.02	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis
S.05.02.01	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis
S.12.01.02	Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai
S.17.01.02	Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai
S.19.01.21	Ne gyvybės draudimo žalos
S.23.01.01	Nuosavos lėšos
S.25.01.21	Informacija apie Mokesčio tarifui taikomas metodą ir Galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais apskaičiavimas
S.25.01.21	Mokumo kapitalo reikalavimas, apskaičiuojamas taikant standartinę formulę
S.28.01.01	Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla

31 lentelė. Kiekybinių lentelių sąrašas

S.02.01.02 forma – Balanso informacija

Turtas		Mokumas II vertė
Nematerialusis turtas	R0030	
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0040	
Pensijų išmokų perviršis	R0050	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	R0060	21.392
Investicijos (išskyrus turtą, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	R0070	295.330
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	R0080	1.500
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	R0090	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	R0100	2.525
Nuosavybės vertybiniai popieriai – įtraukti į biržos sąrašus	R0110	2.525
Nuosavybės vertybiniai popieriai – neįtraukti į biržos sąrašus	R0120	
Obligacijos	R0130	266.970
Vyriausybės obligacijos	R0140	251.029
Įmonių obligacijos	R0150	15.941
Struktūrizuoti vertybiniai popieriai	R0160	
Užtikrinti vertybiniai popieriai	R0170	
Kolektyvinio investavimo subjektai	R0180	24.335
Išvestinės finansinės priemonės	R0190	
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	R0200	
Kitos investicijos	R0210	
Turtas, laikomas su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims	R0220	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0230	
Paskolos, užtikrintos draudimo sutartimis	R0240	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos fiziniams asmenims	R0250	
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0260	
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	R0270	13.625
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0280	12.416
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	R0290	12.428
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0300	-12
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0310	1.208
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0320	
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0330	1.208
gyvybės perdraudimo, susieto su indeksu ir investiciniais vienetais	R0340	
Depozitai persidraudžiančiose įmonėse	R0350	
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	R0360	1.605
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	R0370	3.384
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0380	738
Savos akcijos (tiesiogiai turimos)	R0390	
Gautinos sumos už nuosavų lėšų elementus arba pareikalautas, bet dar neįmokėtas pradines lėšas	R0400	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	R0410	15.982
Bet koks kitas kitur nenurodytas turtas	R0420	1.797
Iš viso turto	R0500	353.854

Įsipareigojimai		Mokumas II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	R0510	178.043
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	R0520	170.482
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0530	
Tiksliausias įvertis	R0540	156.889
Rizikos marža	R0550	13.593
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	R0560	7.560
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0570	
Tiksliausias įvertis	R0580	6.595
Rizikos marža	R0590	966
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0600	17.939
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	R0610	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0620	
Tiksliausias įvertis	R0630	
Rizikos marža	R0640	
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0650	17.939
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0660	
Tiksliausias įvertis	R0670	17.696
Rizikos marža	R0680	244
Techniniai atidėjiniai – su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	R0690	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0700	
Tiksliausias įvertis	R0710	
Rizikos marža	R0720	
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	R0740	
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	R0750	2.134
Pensijų išmokų įsipareigojimai	R0760	1.734
Perdraudikų depozitai	R0770	
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0780	143
Išvestinės finansinės priemonės	R0790	
Skolos kredito įstaigoms	R0800	
Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus skolas kredito įstaigoms	R0810	
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	R0820	4.188
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	R0830	2.258
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0840	3.916
Subordinuoti įsipareigojimai	R0850	0
Subordinuoti įsipareigojimai, neįtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0860	
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0870	0
Bet kokie kiti kitur nenurodyti įsipareigojimai	R0880	12.836
Iš viso įsipareigojimų	R0900	225.760
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R1000	128.094

		Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai					Gyvybės perdraudimo įsipareigojimai		Iš viso	
		Sveikatos draudimas	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	Kitas gyvybės draudimas	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Sveikatos perdraudimas		Gyvybės perdraudimas
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Pasirašytos įmokos										
Bruto	R1410									
Perdraudikų dalis	R1420									
Neto	R1500									
Uždirbtos įmokos										
Bruto	R1510									
Perdraudikų dalis	R1520									
Neto	R1600									
Išmokų sąnaudos										
Bruto	R1610						2.306			2.306
Perdraudikų dalis	R1620						652			652
Neto	R1700						1.655			1.655
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai										
Bruto	R1710									
Perdraudikų dalis	R1720									
Neto	R1800									
Patirtos sąnaudos	R1900						5			5
Kitos sąnaudos	R2500									
Iš viso sąnaudų	R2600									5

S.05.02.01 forma – Informacija apie įmokas, išmokas ir sąnaudas pagal šalis

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – ne gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0080	C0081	C0082	C0083	C0084	C0084
Pasirašytos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0110	196.704	56.423	201	279	1	253.608
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0120						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0130						
Perdraudikų dalis	R0140	6.863	2.457				9.321
Neto	R0200	189.841	53.965	201	279	1	244.287
Uždirtos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0210	198.190	58.901	213	282	1	257.588
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0220						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0230						
Perdraudikų dalis	R0240	6.565	2.479				9.044
Neto	R0300	191.626	56.423	213	282	1	248.544
Išmokų sąnaudos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0310	102.287	31.799	70	0		134.155
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0320						0
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0330						0
Perdraudikų dalis	R0340	2.576	1.357				3.933
Neto	R0400	99.710	30.442	70	0		130.222
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0410	1.696	716				2.412
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0420						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0430						
Perdraudikų dalis	R0440						
Neto	R0500	1.696	716				2.412
Patirtos sąnaudos	R0550	68.070	18.959	45	48	0	87.122
Kitos sąnaudos	R1200						1.508
Iš viso sąnaudų	R1300						88.630

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0280
Pasirašytos įmokos							
Bruto	R1410						
Perdraudikų dalis	R1420						
Neto	R1500						
Uždirbtos įmokos							
Bruto	R1510						
Perdraudikų dalis	R1520						
Neto	R1600						
Išmokų sąnaudos							
Bruto	R1610	2.081	226				2.306
Perdraudikų dalis	R1620	486	165				652
Neto	R1700	1.594	60				1.655
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto	R1710						
Perdraudikų dalis	R1720						
Neto	R1800						
Patirtos sąnaudos	R1900	1	4				5
Kitos sąnaudos	R2500						
Iš viso sąnaudų	R2600						5

S.12.01.02 forma – Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai

	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas			Kitas gyvybės draudimas			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Prisiimtas perdraudimas	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)	Sveikatos draudimas (tiesioginis draudimas)			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Sveikatos perdraudimas (prisiimtas perdraudimas)	Iš viso (sveikatos draudimas, apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	
			Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis		Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis					Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010																
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojama kaip visuma	R0020																
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma																	
Tiksliausias įvertis																	
Bruto tiksliausias įvertis	R0030								17.696		17.696						
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0080								1.208		1.208						
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0090								16.487		16.487						
Rizikos marža	R0100								244		244						
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma																	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0110																
Tiksliausias įvertis	R0120																
Rizikos marža	R0130																
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0200								17.939		17.939						

S.17.01.02 forma – Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai

		Tiesioginis draudimas											Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų	
		Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Teisinių išlaidų draudimas	Pagalba		Įvairūs finansiniai nuostoliai
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0180
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010													
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojamais kaip visuma	R0050													
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma														
Tiksliausias įvertis														
Įmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0060	2.452	859		23.555	14.511	7	10.225	1.449	1.386			-162	54.283
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0140	-2	-10		-15	-26	-5	-278	9	429			20	123
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0150	2.454	870		23.569	14.537	13	10.503	1.440	957			-182	54.160
Išmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0160	2.022	1.261		64.330	7.286	735	21.201	7.563	2.573			2.228	109.201
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0240	0	0		2.840	186	79	7.324	352	958			555	12.294

Išmokyti atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0250	2.022	1.261		61.490	7.100	656	13.877	7.212	1.616			1.673	96.907
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	R0260	4.474	2.120		87.885	21.797	742	31.426	9.013	3.960			2.066	163.484
Bendras tiksliausias įvertis – neto	R0270	4.476	2.131		85.060	21.637	668	24.380	8.651	2.573			1.491	151.067
Rizikos marža	R0280	253	712		5.840	3.471	112	2.838	712	341			279	14.559
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma														
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0290													
Tiksliausias įvertis	R0300													
Rizikos marža	R0310													
Techniniai atidėjiniai – iš viso														
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0320	4.728	2.833		93.724	25.269	854	34.264	9.725	4.301			2.346	178.043
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso	R0330	-2	-10		2.825	160	74	7.046	361	1.387			575	12.416
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0340	4.729	2.843		90.899	25.109	780	27.218	9.364	2.913			1.771	165.626

S.19.01.21 forma – Ne gyvybės draudimo žalos

Iš viso ne gyvybės draudimo

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)

(absoliučioji suma)

Ivykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0020	Ivykio metai
--	-------	--------------

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0160
Ankstesni	R0100											-240
N-9	R0160	41.141	9.479	580	204	271	151	-15	-14	-18	-20	
N-8	R0170	39.630	8.343	428	-12	-20	-46	-43	-82	8		
N-7	R0180	41.082	7.080	517	153	153	129	-35	-4			
N-6	R0190	44.499	10.459	928	210	349	-21	-69				
N-5	R0200	64.551	14.547	712	79	145	189					
N-4	R0210	79.283	15.294	2.577	513	414						
N-3	R0220	96.096	24.190	1.184	461							
N-2	R0230	92.738	24.933	1.466								
N-1	R0240	103.283	22.018									
N	R0250	98.028										

		Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)
		C0170	C0180
Ankstesni	R0100	-240	-240
N-9	R0160	-20	51.757
N-8	R0170	8	48.207
N-7	R0180	-4	49.074
N-6	R0190	-69	56.354
N-5	R0200	189	80.223
N-4	R0210	414	98.082
N-3	R0220	461	121.930
N-2	R0230	1.466	119.137
N-1	R0240	22.018	125.301
N	R0250	98.028	98.028
Iš viso	R0260	122.252	847.855

Bruto nediskuototas išmokų atidėjinių tiksliausias įvertis

(absoliučioji suma)

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Ankstesni	R0100											1.289
N-9	R0160						451	326	110	20	33	
N-8	R0170				1.521	855	456	256	254	167		
N-7	R0180			3.808	2.829	1.557	1.132	812	727			
N-6	R0190		6.054	3.994	2.806	1.238	777	601				
N-5	R0200	25.016	7.176	6.657	5.255	2.446	956					
N-4	R0210	27.960	11.290	7.392	5.468	3.107						
N-3	R0220	42.110	12.826	9.211	6.979							
N-2	R0230	50.107	18.222	13.115								
N-1	R0240	58.690	25.993									
N	R0250	55.849										

		Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)
		C0360
Ankstesni	R0100	1.273
N-9	R0160	33
N-8	R0170	165
N-7	R0180	729
N-6	R0190	604
N-5	R0200	960
N-4	R0210	3.092
N-3	R0220	6.987
N-2	R0230	13.121
N-1	R0240	26.124
N	R0250	56.113
Iš viso	R0260	109.201

S.23.01.01 forma – Informacija apie nuosavas lėšas, įskaitant pagrindines nuosavas lėšas ir papildomas nuosavas lėšas

		Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje						
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	R0010	11.665	11.665			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	R0030	937	937			
Savidraudos ir savidraudos tipo įmonių pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas	R0040					
Subordinuotos savidraudos narių sąskaitos	R0050					
Perteklinės lėšos	R0070					
Privilegijuotosios akcijos	R0090					
Su privilegijuotosiomis akcijomis susiję akcijų priedai	R0110					
Suderinimo rezervas	R0130	100.491	100.491			
Subordinuoti įsipareigojimai	R0140					
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	R0160					
Kiti pirmiau nenurodyti nuosavų lėšų elementai, kuriuos priežiūros institucija patvirtino kaip pagrindines nuosavas lėšas	R0180					
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų						
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų	R0220					
Atskaitymai						
Atskaitymai už dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose	R0230					
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	R0290	113.094	113.094			
Papildomos nuosavos lėšos						
Neapmokėtas ir nepareikalautas paprastasis akcinis kapitalas, kurio gali būti pareikalauta	R0300					
Savidraudos arba savidraudos tipo įmonių neįmokėtos ir nepareikalautos pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas, kurių gali būti pareikalauta	R0310					
Neapmokėtos ir nepareikalautos privilegijuotosios akcijos, kurių gali būti pareikalauta	R0320					
Teisiškai įpareigojantis įsipareigojimas pasirašyti ir apmokėti subordinuotus įsipareigojimus pagal pareikalavimą	R0330					
Akredityvai ir garantijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0340					
Akredityvai ir garantijos, išskyrus akredityvus ir garantijas pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0350					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0360					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus, išskyrus reikalavimus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0370					
Kitos papildomos nuosavos lėšos	R0390					
Iš viso papildomų nuosavų lėšų	R0400					
Turimos ir tinkamos nuosavos lėšos						
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0500	113.094	113.094			
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0510	113.094	113.094			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0540	113.094	113.094			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0550	113.094	113.094			
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	R0580	71.256				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	R0600	32.065				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	R0620	158,71%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	R0640	352,70%				

		C0060
Suderinimo rezervas		
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R0700	128.094
Savos akcijos (tiesiogiai arba netiesiogiai turimos)	R0710	
Numatomi dividendai, paskirstomos sumos ir mokesčiai	R0720	15.000
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	R0730	12.603
Patikslinimas dėl apribotų nuosavų lėšų elementų suderinimo korekcijos portfelių ir tikslinių fondų atžvilgiu	R0740	
Suderinimo rezervas	R0760	100.491
Prognozuojamo pelno sumos		
Į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma – gyvybės draudimas	R0770	
Į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	R0780	1.291
Bendra į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma	R0790	1.291

S.25.01.21 forma – Informacija apie Mokesčio tarifui taikomas metodą ir Galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais apskaičiavimas

Mokesčio tarifui taikomas metodas

Taip/Ne

C0109

Vidutiniu mokesčio tarifu pagrįstas metodas	R0590	TAIP
---	-------	------

		Prieš pokytį	Po pokyčio	LAC DT
		C0110	C0120	C0130
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0600			
Perkeltas atidėtųjų mokesčių turtas	R0610			
Atidėtųjų mokesčių turtas, susidaręs dėl išskaitomųjų laikinųjų skirtumų	R0620			
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0630	143		
LAC DT	R0640			-4.418
LAC DT, pagrįsta atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų perkėlimu	R0650			-143
LAC DT, pagrįsta remiantis tikėtiniu būsimu apmokestinamuoju ekonominiu pelnu	R0660			-4.274
LAC DT, pagrįsta perkėlimu į ankstesnius metus, einamieji metai	R0670			
LAC DT, pagrįsta perkėlimu į ankstesnius metus, būsimi metai	R0680			
Didžiausia LAC DT	R0690			-6.271

S.25.01.21 forma – Informacija apie mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuojamą taikant standartinę formulę

		Bruto mokumo kapitalo reikalavimas	Įmonei būdingi parametrai	Supaprastinimai
		C0030	C0040	C0050
Rinkos rizika	R0010	21.275		
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	R0020	6.034		
Gyvybės draudimo veiklos rizika	R0030	1.172	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Sveikatos draudimo veiklos rizika	R0040	4.903	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	R0050	55.080	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Diversifikacija	R0060	- 20.519		
Nematerialiojo turto rizika	R0070			
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	R0100	67.945		

		C0100
Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas	R0120	
Operacinė rizika	R0130	7.729
Galimybė padengti nuostolius techniniais atidėjimais	R0140	
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	R0150	- 4.418
Kapitalo reikalavimai veiklai, vykdomai pagal Direktyvos 2003/41/EB 4 straipsnį	R0160	
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	R0200	71.256
Jau nustatytas papildomas kapitalas	R0210	
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0220	71.256
Kita informacija apie SCR		
Kapitalo reikalavimas pagal nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį, pagrįstą įsipareigojimų trukme	R0400	
Bendra sąlyginio mokumo kapitalo reikalavimo likusiai daliai suma	R0410	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų tiksliniams fondams suma	R0420	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų suderinimo korekcijos portfeliams suma	R0430	
Diversifikacijos efektai dėl tikslinių fondų nSCR agregavimo pagal 304 straipsnį	R0440	

S.28.01.01 forma – Informacija apie minimalaus kapitalo reikalavimą draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios vykdo tik gyvybės arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veiklą

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0010	
MCRNL rezultatas	R0010	33.594	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
		C0020	C0030
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0020	4.476	8.447
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0030	2.131	14.062
Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0040		
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0050	85.060	81.641
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0060	21.637	72.515
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0070	668	1.040
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas	R0080	24.380	58.028
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0090	8.651	5.769
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0100	2.573	680
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0110		
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas	R0120		
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0130	1.491	1.901
Neproporcinis sveikatos perdraudimas	R0140		
Neproporcinis nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų perdraudimas	R0150		
Neproporcinis jūrų, oro ir sausumos transporto perdraudimas	R0160		
Neproporcinis turto perdraudimas	R0170		

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0040	
MCRL rezultatas	R0200	346	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
		C0050	C0060
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos	R0210		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos	R0220		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai	R0230		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	R0240	16.487	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)	R0250		

Bendro MCR apskaičiavimas

		C0070
Tiesinis MCR	R0300	33.939
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0310	71.256
MCR aukščiausia riba	R0320	32.065
MCR žemiausia riba	R0330	17.814
Sudėtinis MCR	R0340	32.065
MCR absoliuti žemiausia riba	R0350	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	R0400	32.065